

Teodoras Plinskis
7243 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

LITUOS
NACIONALINE
M. MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

P.O. BOX 03206 • 6116 ST. CLAIR AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44103

Vol. LXIV

Sausis — January 11, 1979

Nr. 2

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

JAPONIJOS KORTA

Galėtų būti stipresnė už Kiniją

Vytautas Meškauskas

"Nuoširdžiai trokšdama tarptautinės taikos pagrįstos teisingumu ir tvarka, japonų tauta visiems laikams atsisako nuo karo kaip tautos suvereninės teisės ir nuo grąsinimo panaudoti jėgą tarptautinių nesutikimų sprendimui. Įgyvendinimui kas pasakyta niekada nebus laikomos sausumos, jūrų ir oro pajėgos ir kitoks karo potencialas..."

Japonijos 1946 metų konstitucijos 9 straipsnis.

Taip skamba amerikiečių padiktuota konstitucija. Washingtono politikai ir pareigūnai tada nepajėgė suprasti, kad sunaikinus vokiečių ir japonų karinį potencialą jų pačių kraštui teks susidurti su sovietų pavojum. Tai visai aišku šiandien, kada prieš Maskvą bandoma lošti komunistinės Kinijos korta, valstybės toli gražu nestabilios ir kuriai reikia dar bent 20 metų, kad tvirtai atsistotų ant kojų. Tuo tarpu šalia stovi kita stabili ir demokratiška valstybė, kuri ūkiškai yra trečioje vietoje visame pasaulyje. Pagal konstituciją ji negali turėti savo kariuomenės ir su tuo nuostatu iki šiol skaitėsi ir amerikiečiai ir patys japonai. Kai sovietai apsiginklavimui išleidžia beveik 15% visų savo valstybės pajamų, amerikiečiai apie 8-9%, NATO sąjungininkai Europoje 4-6%, japonai savo saugumui kol kas skyrė tik 1% — 11 bilijonų dolerių. Jei pritaikytų NATO mastą, turėtų išleisti bent 55 bilijonus ir tuo pačiu atpalaiduotų Japonijoje esančius amerikiečių karius ir dalį laivyno kitiems uždaviniams. Doleliais skaičiuojant JAV galėtų sutaupyti beveik 1/3 savo krašto apsaugos išlaidų, subalansuoti biudžetą ir sulėtinti infliaciją.

Reikia pastebėti, kad japonai iki 1970 metų toje santvarkoje visai patogiai jautėsi. Atliekamos nuo krašto apsaugos pinigus jie galėjo investuoti savo pramonės pagerinimui. Tuo tarpu amerikiečiai Azijoje turėjo laikyti savo kariuomenę, kurios dydis Vietnamo karo metu siekė 800,000 vyrų. Generolas Douglas McArthur 1949 metais svajojo, kad Japonija galėtų virsti Azijos Šveicarija. Ir taip kaip Šveicarija vis dėlto turi savo miliciją, Washingtonas leido ir japonams turėti savisaugos dalinius. Jų uždavinys buvo daugiau ar mažiau tik tvarkos palaikymas. Nuo užsienio priešų saugojo 1952 m.

JAV-Japonijos bendro saugumo sutartis.

Dar prieš kokią penkiolika metų toji sutartis, leidžianti JAV-bėm Japonijoje turėti savo kariuomenę, buvo daugiausiai Japonijoje diskutuojamas užsienio politikos objektas. Nūdien 83% visų japonų ne tik remia tą sutartį, bet ir reikalauja sustiprinti savo savisaugos pajėgas. Taip net galvoja 78% Japonijos socialistų ir 55% to krašto... komunistų! Pereitų metų vasario mėn. buvęs Japonijos ministeris pirmininkas Takae Fukuda pirmą kartą seimą atidarė kalboje viešai diskutavo ir gynimosi politikos klausimus. Dabar jei ginčijamasi, tai ne dėl to ar Japonijai reikia turėti savo karines pajėgas, bet tik kokios jos turėtų būti ir kaip apginkluotos. O kai birželio mėn. sovietai pravedė didelių kariuomenės ir laivyno manevrus į šiaurę nuo Japonijos, Japonijos gynimo agentūros direktorius nukeliavęs į šiaurinį Hokkaido salos iškyšulį pa-

(Nukelta į 2 psl.)

Gintaro įlanka Kuršių mariose, ties Juodkrante. Toje vietoje kadaise gintarą iš marių dugno kasdavo.

Prisiminti reikia *Emilija Čekienė*

Jūrai Kur tik žiūri -- mėlyna jūra. Kvėpuoji gaivinau jos oru, žvelgi į viliojančius melsvus tolius, šypsodamas merkies nuo skaisčių saulės spindulių ir jauti, kad toj nuostabioj gamtos vizijoj tavo gyvenimas tik dulkelė, tik menkas lašelis. Ir vis dėlto, kaip gera, kad gyveni -- džiaugėsi Lietuvos poetai, rašytojai, rinkdami gražiausius žodžius sielos jausmams išreikšti, stebėdami atgautą Klaipėdos uostą, 700 metų vokiečių valdytą. Tačiau džiaugsmo jausmus ir ošiančias bangas nustelbdavo prisiminimas, jog jomis nutekėjo daug lietuvių kankinių kraujo, kurie gynė savo tėvynę. Menkai ginkluoti, bet stiprūs vidujiniu ryžtu ir galia, lie-

tuviai sukilo ir atgavo Lietuvai priklausančią Klaipėdos kraštą ir uostą, kelią į platų pasaulį, kuris buvo taip reikalingas naujai atsikūrusiai Lietuvai.

Ryžtingų patriotų lietuvių, drąsių ir energingų, trokštančių Didžiosios Lietuvos sujungimo su Mažąja Lietuva buvo visame krašte. Visa mūsų tauta, visos to meto partijos buvo vieningos nuomonės, kad Klaipėdos kraštas būtų prijungtas prie Lietuvos. Bet lietuviai, -- rašė tuo laiku A. Smetona sausio 4 d. Trimite, -- gal būt per ramiai laukia to klausimo sprendimo, todėl alijantai nebegerbia jų valios, niekina jų per didelį nuolankumą. Ar užteks ir toliau kantrumo laukti,

kentėti visokius tautos pažeminimus, kad jau pavėlavus, visi iš lietuvių kaip iš vergų juoktųsi? Mūsų tautos garbė neleidžia statyti save juokams, -- rašė jis.

Ivykiai brendo, Mažosios ir visos Lietuvos tautiečių pastangos ir ryžtas atgauti šį kraštą, t.y. laisvąjį ir jūrą, į tvirtesnę valstybės ekonominę gyvenimą didėjo, kol pagaliau atėjo lemiantis momentas sukilti ir patiems krauju nors dalį Mažosios Lietuvos atvaduoti.

Šių siekimų įgyvendinimui pirmas žingsnis buvo padarytas 1918 m. lapkričio 30 dieną kada Tilžėje įsikūrė Mažosios Lietuvos Tautinė Taryba ir iškilmingai pradėjo skelbti susijungimo klausimą, kurios žodžiai tapo kūnu 1923 m. sausio 15 dieną. Dingo siena tarp Didžiosios ir Mažosios Lietuvos. Iš pasienio akmens stulpo septynis amžius skyrusio lietuvių tautą į dvi dalis, tuoj vietoj išaugo paminklai mūsų tautos atgimimo milžinams: Simanui Daukantui, tautos himno autoriui Vincui Kudirkai, tautos atgimimo patriarchui Jonui Basanavičiui. Lietuva susijungė ir bendromis jėgomis pradėjo naują politinės, kultūrinės ir ekonominės gerovės kelią.

Kad maža tauta laimėjo prieš daug didesnį priešą --gi vokiečių pusę dar palaikė Prancūzija, Didžioji Britanija Italija, Japonija -- tai ir po mūsų laimėjimo dar daug reikėjo pastangų gauti pripažinimą.

Kalbant apie šį žygį negalima nutylėti ir tų Mažosios Lietuvos auklėtų taurių asmenų, kaip Kristijono Donelaičio, Vydūno, Martyno Jankaus ir kitų, kurie kėlė lietuvių dvasią, palaikė kovingumą, žadino tautiškumą. Tačiau spren-

(Nukelta į 3 psl.)

Chicagos ALT S-gos skyrius, gruodžio 17 d. LTN salėje išklausęs įdomios adv. Povilo Žumbakio paskaitos apie testamentus, perrinko naujai kadencijai buvusią skyriaus veiklią valdybą. Iš kairės: Veroniką Lenkevičienę -- sekretorę, Adolfą Švažą -- pirm., Oną Daškevičienę -- išd. (antroje eilėje), Igną Andrašiuoną -- kultūros reikalams ir Joną Gaižutį -- vicepirm. Perrinkta ir revizijos įomisija.

V. A. Račkausko nuotr.

SAVAITINĖ POLITIKOS Apšvalga

*The Economist pranašauja Amerikai septynerius liesus metus, jei ji mokės išlaikyti savo atominio skėčio sąjungininkams patikimumą.
— Dėl to buvo tariamasi Guadelupės viršūnių konferencijoje.*

Prieš pat Kalėdas Valstybės Sekretorius Vance buvo Zenevoje susitikęs su Gromyko aptarti paskutines strateginių ginklų apribojimo sutarties SALT II detales. Ten sovietai pasirodė dar kartą nesukalbami.

Japonijos korta...

(Atkelta iš 1 psl.)

reiškė išsiričiusiai 7-tai divizijai: "Jei kas nors bandytų išsikelti Japonijoje, mes turėtumėm būti pajėgūs priešą sulaikyti prie savo pakraščio. Savisaugos jėgos turėtų būti tokios, kad kiti jas gerbtų."

Apie tokią tendenciją šio krašto spaudoje nedaug rašoma. Atrodo, kad japonai dar tyliau atsiginkluos negu vokiečiai. Priežastis yra tokia pati — karinės jėgos balanso persvarą sovietų naudai. Dėl to ir Kinijos vicepremjeras Teng Hsiao-ping pereiną rugsėjį pareiškė japonų delegacijai: "Aš esu už Japonijos savisaugos padidinimą." Washingtonas to oficialiai dar nepasakė, tačiau nėra jokios abejonės, kad stipri Japonija dabartinėje situacijoje galėtų būti sveikintina sąjungininkė ne tik pačiom JAV-bėm, bet ir Kinijai ir NATO.

Kaip charakteringą bruožą reikėtų dar paryškinti, kad Japonijos karinės pajėgos kol kas tvarkomos civilijų, kurių pareiga yra griežtai prižiūrėti karininkus ir būti taip gerai informuotiems apie kariškus klausimus, kad esant reikalui jie galėtų pasiaiškinti parlamentui. JAV-bėse ir Europoje tam reikalui pašaukiami atskirų ginklų štabų viršininkai. Pagal pereiną metų planą 1982 metais turėtų būti įsteigtas "Jungtinis Komandos Centras", kas kituose kraštuose vadinama generaliniu štabu. Tas eventualiai turėtų suderinti amerikiečių ir japonų gynybos planus. Iki šiol bendroji gynybos sutartis to klausimo visai nekėlė palikdama tai amerikiečių kompetencijoje. Pradėjus abejoti tokia galimybe, Japonija turėjo pati susirūpinti savo apsigynimu, sukurdamą pajėgią savo apsigynimo sistemą, pradžioje skiriame tik apsigynimui 200 ar 300 mylių nuo savo pakraščio. Tam neprieštarauja nė vienas jos kaimynų, o JAV turėtų net sveikinti, nes jas įgalintų permesi savo lėktuvnešių dalį iš Ramiojo į Atlanto vandenyną, Viduržemio jūrą ar Indijos vandenyną, kur jie daugiau reikalingi.

bami. Kodėl — neišku. Gal jie norėjo 'nubauti' Carterį už santykių su kiniečiais užmezgimą ir pareiškimą, kad pats Brežnevas tam pritars ir pavadinęs tai 'inašu i taiką'. Iš tikro Brežnevas mandagiai išpėjęs kiniečių neginkluoti. Carteris per Kalėdas aiškino, kad susitikimas Zenevoje susiaurino dar likusiu nuomonių skirtumą. Tą patį rusiškai pakartojo ir Pravda. Nepaisant tokio oficialaus optimizmo, londoniškis The Economist samprotauja, kad — su sutartimi, ar be jos — Amerikos laukia septyni liesi metai iki 1985 metų pabaigos, iki kurių turėtų galioti ta SALT II sutartis. Ir štai kodėl:

1. Iš pirmo žvilgsnio sutartis atrodo gražiai išbalansuota, tačiau ištikro ji užtikrina persvarą sovietams. SALT II laikoma geresnė už SALT I, nes paskutinioji tik užšaldė skaičiuose sovietų persvarą, kuri tuo laiku jau egzistavo. Dabartinė sutartis abiem šalim duoda lygų skaičių 2,250 įvairiausių raketų ir panašių priemonių atominiam užtaisams i taikinį nugabenti. Iš jų 1,320 gali turėti kelis užtaisus (MIRV), ar — jei tai būtų lėktuvai — skraidančias bombas (cruise missiles).

Iš tikro tačiau sovietai lengvai gali prisitaikyti prie sutarties reikalavimų, tačiau Amerika dar neturi jokių planų susilyginti su sovietais iki 1985 metų. Kaip pavyzdį galima paminėti didžiulį sovietų raketų SS-18 su dešimt atskirų užtaisų. SALT II leidžia sovietams tokių turėti 308, o amerikiečiai nieko panašaus neturi. Sovietai dar statosi didesnes už amerikiečius raketas. Jei taip eis toliau, jų atominiai užtaisai bus 3 kartus galingesni už amerikiečių kartu visus suėmus ir 7 kartus, jei skaičiuosime tik nuo žemės paleidžiamas raketas. To išdavoje sovietai bus tris kartus prieš du santykiu geresnėje pozicijoje sunaikinti ginamus taikinius, kaip požemio slėptuves ir daugiau kaip 2 prieš 1 puolant atvirus taikinius, kaip miestus.

Jeigu tie skaičiai ir būtų kariškai nesvarbūs (iš tikro jie yra svarbūs: žiūr. 3 argumentaciją), jie turės nemalonių politinių pasekų. Amerikos sąjungininkai yra priklausomi nuo jos 'atominio skėčio', užtai jie skaičiuoja Amerikos atominės jėgos vienetus. Jei tie atsilieka — jie dėl to susinervina, o susinervinimas gali susprogdinti santarvę.

2. Tai ypač pavojinga Europoje. Mat SALT apriboja skaičių raketų, kurios yra nu-taikintos i Ameriką, bet nieko nesako apie sovietų raketas nu-taikintas i Europą, jų tarpe ga lingas SS-20. Europiečiams negeriau, jei sovietai pasižadės nebombarduoti Amerikos savo 'Backfire' bombonešiais, bet nieko nesako apie Europą. Atsakymas i tą grėsmę Euro-

pai galėtų būti 'skraidančios bombos', tačiau pagal SALT II jų negalima perleisti kietiems. Amerikiečiai sako, kad tai nedraudžia perduoti savo sąjungininkams teorinę technologiją ir kai kurias dalis tačiau sovietai sako, kad ir tai draudžiama.

Europiečiai taip pat nerimauja, kad tos skraidančios bombos, kurios gali būti paleistos nuo žemės — taigi jiems daugiausiai rūpinčios — pagal papildomą protokolą galės turėti tik 375 mylių distanciją. Protokolas galios tik 3 metus, tačiau nėra jokios garantijos, kad jis nebus prailgintas. Vis-ką suėmus — Carteris patirs iš savo kolegų susirinkusių i viršūnių konferenciją saulėje Guadeloupe, kad jų nenuramino amerikiečių pažadas specifines Europos problemas numatyti SALT III sutartyje.

3. Didžiausia problema tačiau yra toji, kad ir su SALT sutartimi Amerika pasilieka lengvai pažeidžiama netikėtai sovietų atakos. 1980 metais sovietai savo didžiulę raketą per pusvalandį galės su naikinti visas Amerikos žemėje laikomas raketas ir patys dar turės rezervą antram smūgiui. Tuo tarpu amerikiečiai staigiu puolimu galėtų sunaikinti tik 1/3 sovietų turimų raketų. Jei sovietai pulktų pirmieji, amerikiečiai galėtų atsakyti savo lėktuvais su skraidančiom bombom, bet tos yra palyginti lėtos ir todėl joms truktų 10 valandų sunaikinti tik pusę sovietų raketų slėptuvių.

Tai jau ne lygybė. Dažnai sakoma, kad sovietai ir turėdami persvarą nepaspaus atominio mygtuko, bet jiems to ir ne reikia. Jei sovietai žinos, kad teoriškai jie po pirmo smūgio turės daugiau likusių raketų negu amerikiečiai, kurios tuo atveju sudarys grėsmę Amerikos miestams, jie žinos, kad ir Amerikos prezidentas tai žino ir jis bus to žinojimo suparaližuotas prasidėjus blefo ir priešblefiniam žaidimui artinantis prie atominio mygtuko. Tai yra politinė realybė užnugaryje teoretiško apskaičiavimo, kam daugiau liks raketų po pirmo smūgio.

Kas dėl to kaltas? SALT II nustatė sovietų raketų skaičiaus ribą, bet ne dydį. Po tos sutarties pasirašymo 1972 metais, sovietai pradėjo didinti savo raketų galią, tuo tarpu amerikiečiai, iklimpe Vietname ir Watergate, tai pražiopsojo ir nesigriebė priemonių su silyginti. Carteris pradėjo derėtis su Maskva dėl SALT II su tuo 'igimtu silpnumu'. Nepaisant to, jis galėtų situaciją kiek pataisyti, jei liktų prie savo originalaus 1977 metų pasiūlymo, kad sovietai sumažintų pusiau savo SS-18 raketų skaičių. Bet kai tik rusai pakratė galvą — jis nusileido.

Atominė lygsvara, ar jos sto-

■ Iš kitos pusės

"Suprantu lietuviškai, gerbiamoji, mylimoji Lena", antwortete ich lachend. Mehr war nicht nötig. Der Bann war gebrochen.

Tik taip lietuviškai prabilusi vokiečių mėnraščio Memeler Dampfboot bendradarbė Erika Stumber galėjo išprašyti interview su šlagerių dainininke Lena Valaitis. Mat, toji spaudos atstovų vengia po savo skyrybų su fabrikantu R. Wiedmann. Nuo to laiko jos romantiniai ryšiai pasidarė mėgiama bulvarinės spaudos tema. Už tat prisistačiusią Lietuvos vokiečių laikraščio atstovę ji patikrino lietuviškai.

MD skaitytojus, kaip mus, intriguoja Lenos kilmė. Lena sakosi gimusi Klaipėdoje 1943 m. rugsėjo 7 d. Motina buvusi lietuvė iš, sunkiai ištariamo kaimo, o tėvas? Lena, kurį labai ištėtai taria garsą "r", teigia: "Mein Vater war ein Partisan! Gefallen." Partizanas? Kurioje pusėje? — to klausimo reporterė taip ir neišaiškino, nors galėjusi pakalbėti visą valandą prieš koncertą Dortmund Westfalen halėje. Lena pakartojo, kad mokėsi lietuvių gimnazijoje Huettenfelde, bet suklupusi ant matematikos ir lotynų kalbos. Nebaigus gimnazijos negalėjusi stoti konservatorijon, bet vieton to pradėjusi dirbti pašte. Jos motina jai buvo pasamdžiusi privatų muzikos

mokytoją — lietuvių, kuris pamokęs ją skambinti ir dainuoti visų pirma liaudies dainas, o vėliau operečių arijas, bet ne šlagerius, kuriais ji dabar garsėja. Dortmunde ji atrodžiuisi puikiai: spinduliuojanti, suvereni, besišypsanti. Jos trapiai liekna 168 cm. aukščio, 53 kg. svorio figūra gintaro spalvos akimis ir tamsaus atspindžio šviesiais plaukais neleido žiūrovams atitraukti akių. Apsirengusi buvo 'liaudiškai': juoda bliuzė, žaliu, raudonu, violetiniu plisuotu sijonu, pasipuošusi tikrais perlais ir brijan-tiniu kryžium. Ypatingai didelio pasisekimo susilaukė viena jos išpildyta žydų daina. 2,000 žiūrovų sukėlė ovacijas ir apdovanojo daugybę jos mėgiamų geltonų rožių puokščių...

Beje, Memeler Dampfboot bendradarbė ne tik kalba lietuviškai, bet ir laikosi mūsų net Amerikoje praktikuojamo papročio: jei kur eini, nunešk dovana. Erika Stumber nusinešė pačios virto krupniko — "Meschkinnis". Lena paragavusi pagyrė: "Gerai patepa balsą!" Ką gi? Sveikaton!

vm

ka, yra kiekvienos politinės kalkuliacijos pagrindas. Kartu veikia ir kiti faktoriai, kurie tą balansą daro dar mažiau patraukliu Vakarams. Sovietai yra stipresni ir konvencionaliųose ginkluose. Kai Carteris nori išpildyti savo pažadą NATO sąjungininkams padidinti 3% karinį biudžetą, Amerikoje pasigirsta balsų, kad jis turi sumažinti išlaidas ne labdarai, bet kaip tik karo reikalams.

Be to, yra politinės-karinės valios klausimas. Rusai turi Kubą, kuri sutinka bet kur pasiųsti savo 40,000 karių; jie turi Vietnamą, kuris pasiryžęs sutvarkyti Kambodiją; jie turi 'vokiečių patarėjus', kuriuos gali pasiųsti kur nori. Kur norėtų vykti amerikiečiai, ar net ir europiečiai, išskyrus Prancūzijos Giscardą?

Negalima sovietus sulaikyti nuo ginklavimo, tačiau įmanoma juos sulaikyti nuo tokios persvaros įsigijimo, kuri nepaliktų vietos deryboms. Senatas, ratifikuodamas SALT II, turėtų reikalauti judomų raketų ir kitokių priemonių prieš sovietų pranašumą. Taip pat neturėtų būti sumažintos lėšos kitam kariniam biudžetui — nuo to laimės ne tik Europa. Bet jeigu nieko nebus padaryta tai slinkčiai sustabdyti — ateinantieji metai, susiduriant su Sovietija, bus patys sunkiausi.

WANTED JOURNEYMEN DIE REPAIRMEN

Able to set up work from blue prints & close tolerance. Also ALL AROUND GENERAL MAINTENANCE MAN with experience in stamping plant. Overtime pay and benefits for right person. Apply MIDWAY PRODUCTIONS CORP., 523 Detroit Ave., Monroe, Mi. 313-241-7242. An Equal Opportunity Employer (46-8)

Major expansions in plastic operation at PLEXPRO PLASTICS at MIDDLEFIELD, O. has created the following growth opportunities for dynamic, aggressive professionals.

INJECTION MOLDING SUPVR.

Immediate opening for exp. supervisor for injection molding department with a minimum of 5 yrs. exp. in mold and machine set up, production and maintenance of injection molders and equipment. Materials utilized: styrene, high impact styrene and polypropylene. A degree or technical background is desirable but not mandatory.

PLASTIC EXTRUSION SUPVR.

Immediate opening for exp. supervisor for our plastic extrusion department with a minimum of 5 yrs. exp. in set up, production and maintenance in profile extrusion with flexible and rigid PVC, additional exp. using polyethylene, polypropylene and polystyrene. Degree is desirable but not mandatory.

PRODUCTION SUPVR.

Immediate opening for exp. supervisor in metal stamping and production assembly. Must be able to lead and motivate people. Minimum 5 yrs. exp. degree desirable but not mandatory. Salary commensurate with exp. and very competitive. Excellent fringe benefits. Advancement opportunities. Send response to:

PLEXPRO PLASTICS
15843 Old State Rd., Middlefield, O. 44062
Attn: Peter Hayek

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUBAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Naujų Metų proga

Lietuvos atstovo, dr. S. A. Bačkio, žodis į Lietuvą, pasakytas per Amerikos Balsą, Naujų 1979 Metų proga.

Brangūs Tautiečiai,

Baigdami 1978 metus prisimename, kad lietuvių išeivija su pasididžiavimu gali tvirtinti, jog ji gerai gynė Lietuvos laisvės bylą, pagrindines tautiečių teises tėvynėje, lietuvių ir tautinių tradicijų išlaikymą.

1978 metus ji apvainikavo, šalia kitų gražių atsiminimų, Pasaulio Lietuvių Dienomis Toronte bei anglų kalba išleista šešių tomų ENCYCLOPEDIA LITHUANICA. Be to, 1978 metai atžymėtini tuo, kad galingiausios valstybės Prezidentas Carter 1978. VII. 20 d. spaudos konferencijoje priminė Sovietų Sąjungos Helsinky užsiangažavimus žmogaus teisių reikalu ir lietuvių PETKAUS nuteisimą, o aukščiausieji moraliniai autoritetai velionis Popiežius Paulius VI per Velykas ir dabartinis Popiežius Jonas Paulius II kreipėsi į lietuvių tautą jos kalba vainikavimo dieną bei prieš kelias dienas Kalėdų proga. Tie dalykai priminė visiems žmonėms, kad atkreipiamas dėmesys į mūsų tautos likimą.

Praeityje, sunkiausiais savo istorijos laikotarpiais Lietuvių tauta visuomet drąsiai ir ryžtingai laikėsi su nepalaužiama viltimi būti laisva ir nepriklausoma. Ir šiandieną lietuviai pakelia ir pakels visus sunkumus, kad pasiektų, ko jie trokšta.

Minint 30 metų Pasaulinės Žmogaus Teisių Deklaracijos sukaktį, JAV Prezidentas 1978. XII. 6 d. pareiškė:

"Tol, kol aš esu Prezidentas — JAV vyriausybė pastangų dės, kad žmogaus teisės būtų sustiprintos." Ir toliau jis pridūrė: "Žmogaus teisės yra mūsų užsienio politikos esmė."

Po poros dienų, Šiaurės Atlanto Organizacijos 15 valstybių Užsienių Reikalų Ministrai 1978. XII. 8 d. Briuselyje pasisakė, jog reikia, kad Sovietų Sąjunga pilnai vykdytų Helsinkio susitarimų nuostatus, lie-

čiančius žmogaus teises bei kitus dalykus. Jie pridūrė, kad tų nuostatų vykdymas yra esminis DETENTE elementas ir kad jie 1980 metais dalyvaus Madrido konferencijoje, jei Sovietų Sąjunga pagerins savo žmogaus teisių rekordą.

Kalėdų švenčių išvakarėse Popiežius Jonas Paulius II kardinolams pareiškė, kad reikia daugiau pagerbti — "Neatimamas, neatskiriamas žmogaus teisės" ir pridūrė — "Negali būti taikos be teisingumo ir be pagerbimo žmogaus teisių."

Tarptautinėje arenoje dabar vyksta svarbūs įvykiai. Kiek ir kaip jie atsilies į tautų likimą, žmogaus teises — ateityje paaiškės. Mums svarbu turėti galvą, kad įvykiai keičiasi, bet didelės idėjos kartais tik pamažu, palengva įgyvendinamos.

Žengdami į Naujuosius 1979 Metus — sutikime juos su viltimi geresnės ateities. Tat, Lietuvos Pasitvirtinimo vardu linkių nugalimos stiprybės ir toli siekiančios vilties.

GEORGE VOINOVICH, naujasis Ohio vicegubernatorius, savo buvusioje įstaigoje, kurioje dirba Juozas Stempušis ir kelia lietuvių, prie kalėdinės eglutės, kuri buvo papuošta lietuviškais ornamentais.

Reikia prisiminti...

(Atkelta iš 1 psl.)

dimų ir nutarimų dar neužteko, reikėjo ir ryžtingų bei drąsių vadų. Iš eilės Lietuvos vyriausybės pasiūlytų kandidatų savo drąsa ir pasitikėjimu išsiskyrė Jonas Polovinskas, vėliau pasivadinęs Jonas Budrys, Lietuvos ministerio pirmo ninko Ernesto Galvanausko pasiūlymą vado pareigoms mielai priėmė sakydamas: "Tą misiją atlikti aš laikau nepaprasta garbe" - ir, kaip vė-

liau min. E. Galvanauskas rašė, "mažiausiai dvejojamas aš jį sutikau paskirti minėtam uždaviniui". Jonas Budrys tą rizikingą žygį atliko nepaprastai sumaniai, tiksliai ir sekmingai. O sukilimo dalyvis P. Nenorta jį vadina savo išpūdžiuose net paslaptinis, beveik legendinis Jonas Budrys (Draugas, 1978.1.17).

Ir taip trumpai čia prisimenant, 1923 m. sausio 15 d. prasidėjo naujas Lietuvos gyvenimo laikotarpis, tų įvykių priešakyje atsistojo Klaipėdos krašto sukilėlių armijos vadui Jonui Budriui ir Klaipėdos krašto sukilėlių Direktorijos Prezidentui Erdmonui Simonaičiui. Jonas Budrys šio gyvenimo kelionę užbaigė būdamas Lietuvos Generaliniu konsulu New Yorke, o Erdmonas Simonaitis Vokietijoje.

Deja, vokiečių mintys apie prarastą Mažosios Lietuvos kraštą nuo 1923 m. nesustojo suktis, o 1938 m. vėl atplėšė jį nuo Lietuvos. O dabar jis, kaip ir visa Lietuva, yra užgrobtas sovietinio okupanto.

Tai malonios ir kartu liūdnos mūsų tautos sukaitys, bet jas prisiminti reikia vien jau todėl, kad pavergtoji tėvynė dabar okupanto spauda nutyli, Lietuvos praeities įvykius klastoja. Visa, kas praėityje buvo didinga, nuo jaunosios kartos nuslepia.

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

P. Dagys, Columbus	7.00
A. Dilba, Philadelphia	7.00
X. Y., Chicago	17.00
E. Litvinas, Chicago	7.00
V. Šeputa, Troy	7.00
Lietuvių Moterų Klubas Waterbury	20.00
M. Selivončikas, Dorchester	2.00
J. Lepečka, Cleveland	2.00
A. Klein, Rochester	7.00
A. Plioplys, Toronto	7.00
F. Juras, Cleveland	2.00
M. Kizis, Tecumseth	2.00
V. Gustinis, Rochester	2.00
P. Povilaitis, Great Neck	5.00
A. Sušinskas, Cleveland	2.00
V. Petrauskas, Chicago	3.00
J. Vinciušas, Chicago	2.00
K. Stephens, Chesterland	4.00
P. Didelis, Philadelphia	2.00
Dr. J. Kriaučiūnas, Putnam	3.00
A. Gudėnas, Euclid	2.00
Dr. J. Sandargas, Ormond Beach	7.00
M. Knystautienė, Danbury	20.00
V. Mariūnas, Cleveland	2.00
A. Vebeliūnas, Richmond Hill	7.00
P. Stankus, Hartford	2.00
Dr. A. Kisieliūsis, Sidney	7.00
S. Petrulis, Omaha	7.00
K. Palčiauskas, St. Petersburg	7.00
J. Dravalga, Gulfport	5.00
K. Širvinskas, Cleveland	2.00
Dr. J. Gedaugas, Santa Monica	2.00
K. Vėlyvis, Madison	5.00
Dr. K. Pautienis, Pompano Beach	5.00
A. Gargasas, Cleveland	2.00
T. Kavaliauskienė, Detroit	7.00
J. Lušaitis, Philadelphia	2.00
P. Milašius, Cleveland	2.00
Dr. P. Budininkas, Cicero	25.00
J. Jankauskaitė, Cleveland	2.00

Dr. A. Rukša, Augsburg	2.00
Č. Satkas, Kirtland	10.00
St. Čepas, Weston	7.00
J. Sudavičius, Omaha	2.00
Br. Šilas, Elizabeth	7.00
J. Leščinskas, Detroit	7.00
E. Jodinskas, Detroit	2.00
J. Švarcas, Wickliffe	12.00
D. Ūsas, Maspeth	7.00
S. Dalius, Hamilton	2.00
G. Juškėnas, Cleveland	4.00
Kun. J. Žvirblis, Grand Rapids	12.00

V. Kazlauskas, Toronto	7.00
A. Drasutis, Chicago	3.00
J. Mačėnas, Chicago	2.00
V. Rinkevičius, Detroit	2.00
J. Atkočaitis, Detroit	2.00
K. Bačasauskas, Woodhaven	7.00
J. Dačys, Norwood	12.00
P. Rudėnas, Westfield	2.00
P. Mačernis, Chicago	7.00
S. Bliudnikas, Rochester	3.00
M. Skirpstas, Willowick	2.00

Lietuvių Tautiniai Namai Chicagoje	100.00
J. Budreika, Toronto	7.00
S. Tallat-Kelpša, Baltimore	5.00
A. Griauzdė, Avon	7.00
V. Stadalnikas, Los Angeles	2.00
V. Sutkus, Bad Kreuznach	
V. Vokietija	87.00
S. Bučmys, Dayton	7.00
Ch. Bogushas, Middlebury	2.00
V. Šamatauskas, Cleveland	2.00
J. Krištolaitis, Cleveland	7.00
J. Užupis, Chicago	2.00
S. Rudokas, Chicago	2.00
A. Kruvelis, Chicago	7.00
Dr. T. Savickas, Monticello	7.00
Dr. K. Pautienis, Pompano Beach	7.00
S. Antanaitis, Chicago	7.00
J. Gelazius, Chicago	2.00
C. Tamašauskas, Philadelphia	2.00
Dr. K. Avižienis, Chicago	7.00
S. Vaišviliene, Chicago	7.00
A. Zikas, Canton	2.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

• Laikraščio popieriaus kaina, kaip praneša popieriaus gamintojai, nuo sausio 1 d. pakeliama 25 dol. už toną. Tai aišku atsilies ir į laikraščio spausdinimo išlaidas.

Dirva, dėkoja visiems skaitytojams, kurie atnaujindami prenumeratą, dar pridėda auką. Tos aukos padeda išlaikyti laikraščio leidimą nekeliant prenumeratos kainos.

• Lietuvių Tautiniai Namai Chicagoje sveikina Dirvą ir linki redakciniam bei administraciniam štabui geriausios sėkmės žengiant 1979-sius metus. Šia proga LNT valdybos sekretorius Mečys Valiukėnas pridėjo čekį 100 dol. dėkodamas LTN Valdybės vardu už glaudų šių institucijų bendradarbiavimą bei talką.

Ačiū už iinkėjimus ir piniginę paramą.

• Birutė ir Antanas Pociiai, gyv. Elizabeth, N. J., vietoj šventinių sveikinimų, atsiuntė Dirvai paremti 20 dol. Ačiū.

• Lietuvių Moterų Klubas Waterbury per išd. J. Bajorinienę švenčių proga Dirvai paremti atsiuntė 20 dol. Ačiū.

Diplomatijos parašėje (87)

Vaclovas Sidzikauskas

Rezistencijos likimas

1948 m. liepos 9 d. Svarvalde prie Baden-Badeno, su krašto rezistencijos atstovais pasirašėme protokolą, kurio svarbesnieji punktai buvo šie:

(a) abišalis vieni antrų pripažinimas autentiškais lietuvių tautos politinės valios reiškėjais, vienių -- okupuotoj tėvynė, antrųjų -- laisvajame pasaulyje;

(b) konstatavimas reikalingumo pastovaus tarpusavio ryšio, abišalės informacijos ir veiklos derinimo;

(c) pabrėžtas krašto primatas po išlaisvinimo. Kasdieninėje kalboj tai buvo vadinama 'VLIKas tik iki Eitkūnų';

(d) įsteigti informacijos centrą Stockholme.

Su mano išsikėlimu į JAV 1950 m. liepos mėn., pasibaigė mano betarpiškas ryšys su mūsų aktyviaja rezistencija krašte ir su jos atstovais laisvajame pasaulyje.

1972 m. gegužės mėn. drauge su keletu kitų lietuvių veikėjų, susitikau su prieš metus iš Sovietų Sąjungos į Izraelį

emigravusiu asmeniu S., kuris 1949 m. baigęs Maskvos universitetą buvo deleguotas kaip vieno Tarybinio laikraščio korespondentas į Kauną. Ten jis buvo iki 1956 metų ir dar 1971 m., prieš išvykdamas į Izraelį, lankėsi Vilniuje ir Kaune. Pasak jo, Maskva žiūrėjo į Lietuvą kaip į pavojingą zoną, nes ten 'rusus piauna'. Maskvos į Lietuvą skiriami pareigūnai, jų tarpe ir mano informatorius, gaudavo žymiai didesnius atlyginimus nei tie, kurie buvo skiriami į kitas 'res publikas', buvo aprūpinami vokiškais 'parabeliais'-revolveriais ir turėjo kitų privilegijų.

Jo į Kauną atvykimo metu KGB kova su lietuviais partizanais buvo sugalvojusi šėtonišką planą, pagal kurį patys lietuviai turėjo vieni kitus be jokio pasigailejimo naikinti. Buvo sudaryti KGB naikinamieji daliniai vadovaujami KGB karininkų, iš 18-20 metų lietuvių jaunuolių -- gerai apginkluotų, labai riebiai apmokamų, degtine girdomų, Lietuvoje 'stribais' vadinamų. Po kaimus pasipylę tie demoraliz-

uoti, priešui pasidavę jaunuoliai terorizavo partizanų šeimas, sekdamo ir pastatydamo spąstus protarpiais nakčia savųjų aplankyti ateinantiems partizanams. Stribai įsiverždavo į partizano trobą, išniekindavo jo žmoną, po to pareikalaudavo maisto, girtuokliauvo ruožtu partizanai gaudydavo stribus, negailestingai juos naikindavo. Čia paminėtas kindavo. Mano čia paminėtas informatorius sakėsi buvęs liudytoju tokio šurpauš įvykio. Jam sėdint KGB istaigoje Marijampolėje, įėjo pusiau pamišėlės akimis jauna kaimietė ir sviedė prie stalo sėdėjusiems kgb-istams jos pačios nukirstą savo vyro partizano galvą, šaukdamą: 'Tekit, tik palikit mane ramybėje!'. Partizano galva nuriedėjo ant mano ben dradarbio kelių. Būta žymių, sakė jis, kad galva nebuvo vienu smūgiu nukirsta.

Rusų kariuomenė buvo naudojama tik rimtesniems atsitikimams, ypač miškų 'šukavimui' ir tokiems mūšiams, kaip kad prie Biržų ir prie Pagėgių kur buvusi panaudota net artilerija.

Informatorius buvo liudytoju ir 1956 m. lapkričio 2 d. didžiulės demonstracijos Kaune, kai Vengrijos revoliucijos paskatinta lietuvių minia, daugumoje studentai, iš kapinių nužygiavo Laisvės Aleja, užtvėnkdami abi jos puses nuo Įgulos bažnyčios iki Pašto rūmų. Tą demonstraciją jis stebėjo iš Metropolio viešbučio. Staiga pasirodė nepriklausomos Lietuvos vėliavos, pasigirdo Lietuvos gimno garsai. Kauno 'tvarkos darbotojai', tos demonstracijos netikėtai užklupti, visiškai pasimetė. Tik po kiek laiko iššaukti Aukštojo Panemunės stovintieji rusų parašiutininkų daliniai labai žiauriai tą demonstraciją išsklaidė. Sie užtvėrė skersines gatves ir demonstrantai, neturėdami kur pasprukti rusų parašiutininkų gaudomi, laužė krautuvų duris, daužė langus, slėpėsi kas ir kaip galėjo. Keli šimtai demonstrantų buvo suimti ir nubausti.

Sovietų kariuomenės ir stribų gaudomi ir naikinami partizanai, po Lietuvos žemės ūkio sukolchozinimo netekę atamos kaime ir vilčiai į greitą Lietuvos išlaisvinimą išblėsus, 1952 m. gegužės 1 d. nutarė pasinaudoti okupanto paskelbta amnestija ir gegužės 3 d. apie 30 tūkstančių vyrų atidavė ginklus ir pasidavė. Toji diena laikoma lietuvių aktyvios rezistencijos pabaiga. Kėvos miškuose vyko ir po 1952 m. gegužės 3 d., tačiau tai jau buvo kovos KGB su jų suorganizuotais stribais, kurie nenorėjo atiduoti ginklų ir atsižadėti turėtų privilegijų ir savo ruožtu išėjo į miškus terorizavo gyventojus ir pačius kgb-istus.

Kad Lietuvos gyventojams įvairius baime 1952 m. gegužės 1 d. KGB įscenizavo įvairiose Lietuvos vietose lietuvių patriotų kankinimus ir žudymus. Jo atmintyje palikę du šurpūs įvykiai. Vienas prie Biržų, kur trys partizanai, du vyrai ir viena moteris, užsiba-

rikadavę pastate su trimis bokštais, ilgą laiką gynėsi nuo visos stribų kuopos ir tik kai stribų ugnies jie buvo suvaryti į vieną bokštą, stribams pavyko tą bokštą padegti. Bokštui suliepsnojus iš jo pasigirdo Lietuvos himno garsai. Net stribai sustojo šaudę. Ilgiausiai buvo girdimas moters balsas.

Kitas įvykis buvo Utenoje. Aikštėje buvo kariami keli lietuviai patriotai, jų tarpe moteris mokytoja. Pakorimui stebėti buvo suvaryta žmonių minia. Į susirinkusius karšta patriotine kalba prabilo mokytoja, jau pastatyta ant taburetės, su ant kaklo užnerta kilpa Kgb-istas bandė išmušti iš jos kojų taburetę, bet ji taip stipriai ir atkakliai laikėsi, kad jam ilgai nepasisėkė to padaryti. Tas įvykis sukrėtęs visą minią ir ji pati, kuris tą korimą stebėjo. Tuos, ir kitus lietuvių tautos aktyviajai rezistencijai būdingus ir šurpius įvykius, jis sakėsi surašęs savo anglų ir rusų kalbomis Double-day leidžiamoj knygoj 'Viking'. Pasirėmę mūsų turėtais duomenimis ir apskaičiavimu,

aktyviosios rezistencijos metu tarp 1945 iki 1952 m. žuvo apie 30,000 partizanų, vyrų ir moterų. Gi čia paminėto informanto teigimu, kurį jis sakė remias jo paties skaitytas KGB duomenimis, viso partizanų buvę apie 100,000, o 1952 m. gegužės 3 d. pasidavę apie 30,000. Iš to sektų, kad yra žuvę apie 70,000. Man atrodo, tačiau, kad jis išleidžia iš akių tą galimybę, kad dalis partizanų galėjo slapta sugrįžti į normalias gyvenimo sąlygas.

MACHINIST

EXP. RESP. MUST BE ABLE TO SET UP & READ BLUEPRINTS FOR LATHE MACHINES. SALARY COMMENSURATE WITH ABILITY. BENEFITS INC. BLUE CROSS, MAJ. MED. LIFE INS. PD. VAC. & HOLIDAYS.

201-278-3249

(1-5)

SUPERVISOR

Stamping and assembly. Should have minimum of 3 years experience with progressive dies and set up. Associated with a production job shop for automotive parts. Experience should also be in a union shop background. Excellent salary, over-time pay and benefits for right person. Apply MIDWAY PRODUCTS CORP., 525 Detroit Ave., Monroe, Mich. 313-241-7242. An Equal Opportunity Employer.

(46-8)

"Amber Holidays"

1979 M. ESKKURSIJOS
I LIETUVĄ

Žemiausiomis kainomis

VIENOS SAVAITES: Maskva, Vilnius, Leningradas

Kovo 19 — 725.00

balandžio 11 ir 25 — 795.00

gegužės 2 ir 9 — 829.00

gegužės 16 — 839.00

birželio 7 — 859.00

liepos 12 ir rugpiūčio 2 — 865.00

rugsėjo 19 ir rugsėjo 26 — 829.00

spalio 10 — 829.00

DVIEJŲ SAVAIČIŲ:

Birželio 7 — Maskva 1, Vilnius 5, Maskva 1 ir 6 dienos Vakarų Europoje: Viena, Muenchenas, Koelnas, Briuselis\$1399.00

Birželio 20 — Leningradas 2, Vilnius 5, Ryga 2, Maskva 2, Helsinkis 2\$1189.00

Liepos 12 — Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Europoje: Viena, Muenchenas, Koelnas, Briuselis\$1399.00

Rugpiūčio 8 — Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Europoje: Viena, Muenchenas, Koelnas, Briuselis\$1399.00

Rugpiūčio 8 — Leningradas 2, Vilnius 5, Ryga 2, — Maskva 2, Helsinkis 2\$1189.00

VISOS GRUPĖS aplankys Kauną ir Trakus, bus lydimos vadovu. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

GRUPĖSE VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS — PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL
SERVICE, INC.

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio agentūra, jau nuo 1960 metų SĖKMINGAI organizuoja visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Istaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES AN/OR GOVERNMENT APPROVAL. REGISTERED OHIO TRAVEL AGENT.

**ELECTRICIANS
MACHINE REPAIRMEN
MACHINISTS
DIE SINKERS
FORGING DIES
DIEMAKERS
TRIMMER DIES
DIE TRYOUT
TOOL & DIE MAKERS
ELECTRICAL DISCHARGE
MACHINE OPERATORS**
JOURNEYMAN OR 8 YEARS
EXPERIENCE REQUIRED
CHEVROLET
DETROIT FORGE PLANT

8435 St. Aubin

Detroit, Michigan

313-556-1800

An equal opportunity employer

(2-4)

LABORATORY TECHNICIAN

CANDIDATES FOR THIS POSITION

MUST HAVE 2 YEARS OF COLLEGE MAJORING IN ENGINEERING, OR THE SCIENCES OR MUST HAVE EQUIVALENT IN EXPERIENCE. IF YOU FEEL YOU CAN QUALIFY:

Apply 8:30 a.m. to 4:30 p.m. or call 313-364-9000

ARMAK TAPE DIVISION

317 KENDALL AVE.
MARYSVILLE, MICH. 48040

An Equal Opportunity Employer

(50-6)

GO WEST—WYOMING'S CALLING

CORDERO MINING COMPANY

(A Subsidiary of Sun Co., Inc.)

NEEDS A COMPUTER PROGRAMMER

Requirements:

- Application programming experience with proficiency in COLBOL preferred.
- Good analytical ability and the ability to communicate clearly.
- Knowledge of Easytrieve and Fortran desirable. Will consider recent computer science graduate.

CORDERO MINING CO. offers excellent wages and fringe benefits.

CONTACT:

CORDERO MINING COMPANY

P. O. BOX 1449

GILLETTE, WYOMING 82716

or call 1-307-682-8005 Ext. 223

An Equal Opportunity Employer Male/Female

(1-3)

KŪRYBA IR MOKSLAS

Dirbtinis ir bičių medus

Ignas Andrašius

Labai dažnai kasdieninėje kalboje kyla klausimas, kuo skiriasi dirbtinis medus nuo natūralaus ir kokia jo mitybinė vertė, ir ar jis turi gydomųjų savybių. Sie klausimai domina medaus vartotojus ir bendrai tuos žmones, kurie tiki, kad meduje yra paslėpta gydomoji galia ir kad jos savybės suteikia žmogaus organizmui gerą nuotaiką ir savijautą

BICIŲ MEDAUS CHEMINĖ SUDETIS

Medus yra seniausias saldimynas, žmonijos žinomas nuo neatmenamų laikų. Žaliava natūralaus bičių medaus gamybai yra žiedų nektaras, kuris susideda iš 10-50% cukraus, įvairių rauginių medžiagų, eterinių aliejų, vitaminų, mineralinių druskų ir kitų vertingų medžiagų. Žiedų nektaras randasi žiedų dulkėse, kurios yra mikroskopinės, kaip miltai, paprasta akimi neįžiūrimos smulkios dalelės. Tai tikriausias brangenybių išdas, kuriame slepiasi ta žmogaus sveikatai palaikyti stebuklingoji galia ir gyvybės palaikymo turtingiausias šaltinis. Bet ir bitės yra žiedų dulkių padaras. Jos kūno kiekviena sąnarys, plaušas ir organas yra žiedų dulkių padarinys. Jos atstato bitės susinešiojusios kūno dalis, teikia galimybes jos išaugti ir patvarioje sveikatoje išsilaikyti. Bitė, išleidusi savo čiulptuvą, ima čiulpti iš žiedo nektarą ir vėliau jį perlieja į mažąjį savo medaus maišelį, dalį palikdama sau kaip maistą. Surinktą žiedų nektarą bitės dar praturtina savo seilėse turimais fermentais. Šių fermentų poveikyje nektare esantis cukrus (disacharidas) suskyla į dvi molekules paprasto cukraus (monosacharido): gliukozę ir fruktozę. Cukraus skilimas prasideda bitei skrendant nuo žiedo į avilį ir tęsiasi, kol medus subręsta. Gaminantis medus iš nektaro, dalis rauginių medžiagų esančių nektare oksiduojasi, pakinta dekstrinai ir intensyviai garinamas vanduo, kurio nektare yra apie 50%. Kai vandens lieka

18-20%, medaus gamyba baigta, jis uždaromas vašku.

Įvairių augalų žiedų nektaras yra skirtingas. Todėl ir medaus rūšys skiriamos pagal tai, iš kokių augalų žiedų surinktos. Išsiaiškinta medaus cukrų sudėtis, kuri atskirose medaus rūšyse skiriasi tik kiekybiškai. Meduje vidutiniškai yra 75% invertuoto cukraus, susidedančio iš gliukozės ir fruktozės, 2% sacharozės, apie 3% dekstrinų, 18-20% vandens, šiek tiek baltyminių, aromatinių ir dažančių medžiagų, organinių rūgščių, vitaminų C, B1, PP, H, K, E, A mineralinių druskų, mikroelementų, hormonų, fermentų, biologiškai aktyvių medžiagų, biotino, insitolio, ribflavų, niacino, pantoniko ir foliko rūgščių. Žodžiu, visi būtiniausi ir reikalingiausi elementai mūsų kūno sistemai sveikatoje palaikyti. Be to, meduje yra antibiotikų piktosioms žarnų bakterijoms naikinti. Medus kontroliuoja dujų sistemą, žarnų apsinuodijimus ir kitus nemalonumus. Tai yra skatintojas, teikias budrumo ir gajumo jausmus. Seniems žmonėms medus padeda atgauti gajumo ir gyvumo nuotaiką. Mitybiniu atžvilgiu medus yra vertingas maisto produktas dėl jo sudėtyje esančių lengvai organizmo pasisavinančių cukrų, vitaminų, mineralinių druskų, mikroelementų ir kitų vertingų maisto medžiagų. Tačiau maistui jį reikia vartoti saikingai. Medus vertinamas ir dėl gydomųjų savybių, kurios suprantos, išsiaiškinus biologiškai aktyvias medžiagas. Medus kaip vaistas taip pat turi būti vartojamas labai saikingai.

DIRBTINIS MEDUS

Medaus cheminės sudėties nustatymas ir jo gaminimo eigos išaiškinimas jau senokai skatino pabandyti gaminti dirbtinį medų. Kadangi meduje gliukozės ir fruktozės yra vienodai, o sklyant sacharozę (cukrui), kuri sudaryta iš gliukozės ir fruktozės, kaip tik ir susidaro toks mišinys, ši sacharozės skilimo reakcija paimta dirbtinio medaus gamybos pagrindu. Sacharozės skilimo reakciją pagreitina organinės rūgštys. Cukrus ištirpinamas vandenyje, pridedama šiek tiek organinės rūgšties (dažniausiai citrinos) ir kaitinama kol sirupas sutirštėja. Sacharozė, prijungdama vandenį, skyla į gliukozę ir fruktozę. Vyksta ta pati reakcija kaip ir žiedų nektare veikiant bičių seilėse esantiems fermentams. Tik šiuo atveju kataliatoriumi vietoje bičių seilių fermentų yra citrinos rūgštis, o žaliava vietoj žiedų nektaro — cukraus sirupas. Pasigaminęs gliukozės ir fruktozės mišinys, vadinamas invertuotu cukrumi ir sudaro dirbtinio medaus pagrindą. Į gautą sirupą pridėjus natūralaus medaus arba jo esencijos, jis pasidaro panašus į bičių medų.

Dirbtinis medus nuo natūralaus medaus skiriasi tuo, kad jame nėra vitaminų, gamtinių aromatinių ir antibiotinių medžiagų, mineralinių druskų, mikroelementų, fermentų ir kitų biologiškai aktyvių medžiagų. Mitybiniu atžvilgiu dirbtinio medaus kalorizingumas prilygsta natūralaus medaus kalorizingumui, bet jo mitybinė vertė negali prilygti natūraliam medui, nes jame nėra aukščiau minėtų normaliai organizmo gyvybinei veiklai būtinų medžiagų. Dėl to jis neturi ir gydomųjų savybių. O svarbiausia, vartojant natūralų medų apsaugoma nuo šlapimo negalavimų, chroniško prostatos bei kitų lyties ligų. Taip pat natūralus medus yra gera priemonė išvengti per greitai ateinančios impotencijos.

Betgi dirbtinis medus JAV-bėse yra vartojamas maistui vietoje natūralaus medaus. Ir visai suprantama, nes jis yra žymiai pigesnis už natūralų medų. Dirbtinis medus labai tinka konditerijos gaminiams, kaip natūralaus medaus pakaitalas, gerokai sumažina jų savikainą. Konditerijos gaminiai su medumi ilgiau išlaiko drėgmę, nedžiūva ir turi natūralaus medaus skonį.

KNYGŲ DERLIUS

Jurgis Gliuda

Bet kurios gėrybės derlius liudija apie įdirbto lauko kokybę, apie artojų išmanymą. Ne kitaip yra su knygų derliumi. Artojas ir įdirbtas laukas — rašytojas ir skaitytojas — derliaus sąlyga.

Su 1979 metų data pasirodė Anatolijaus Kairio poema "Laisvės sonata". Knyga dovaniniai apipavidalinta. Didelio formato ir dailininkės Dianos Kizlauskienės iliustracijos.

Tai laisvosios eilėdaros poema, skirta Simo Kudirkos pagarsėjusio šuolio iš laivo į laivą istorijai. Šią dramatišką epopėją ryškina labai vykusios iliustracijos, kuriose realaus stiliaus štrichuose daug aiškios skaitytojų alegorijos.

78 puslapiai leido autoriui plačiai pavaizduoti laisvės dogmą paremtą siužetą. Muzikinio veikalo dalimis — allegro, rondo, andante, — suskirstytas veikalas, baigiamas finalo akordu — Pagaliau.

Poemoje yra ne aktualybės realistinis pavaizdavimas, bet įžvalga į protagonisto psichę: ryžtantis šuoliui, šuoliui įvykus ir, garsios teismo apsigynimo kalbos gili analizė iš istorinių, psichinių ir asmeniškai emocinių stebėjimo pozicijų.

Kai kada autorius pasiekia įstabaus įtikinamumo, perteikdamas knygos teks-

te vaizdus, persmeigtus asmeniškų personažo išgyvenimų. Gal būtų stipriausios savo epizodo užuomazgos

Rašytojas Anatolijus Kairys

įtampa yra alegro puslapiai. Ši laisvės siekio apoteozė seka žmogaus suniekinimo tragika. Rondo gi skirtas daugiau epiniam elementui. Čia personalinis kančios epizodas perjungiamas į masinės martirologijos vaizdavimą. Taip istorinės logikos keliu autorius rodo, kad asmens epizodas, pripuolamai turėjęs happy end finalą, toli gražu neišsėmė tautos ilgos kančios epizodo.

"Laisvės sonata" yra įdomus, daugiaspalvis veikalas, garbingai įeinąs į jau platoką kudirkinę literatūrą.

Patetiškos deklaracijos posmai lengvai tampa emocijos pareiškimais, istorinių martirologinių kluodų palietimais, vilties kova su neviltingu apmaudu. Laisvės siekimo tema, tokia reali šiame veikle, pavirsta gyvenimo stimulu ir tampa gyvenimo pagrindu. Nemirtingi JAV istorijoje Patrich Henry žodžiai: "Give me liberty or give me death!" gali būti jaudinantis ir tikras "Laisvės sonatos" motas.

Anatolijus Kairys, Laisvės sonata. Išleido DIALOGAS. Tiražas — 1000 egz. Kaina \$6.00.

REGISTERED NURSES
FOR GENERAL DUTY &
MEDICAL/SURGICAL DUTY
11-7 SHIFT. ALSO
REGISTERED NURSE STAFF
DEVELOPMENT
INSTRUCTOR
Applicant must be a currently Licensed Registered Nurse with some clinical experience, teaching experience and/or training helpful. 130 bed J Cah hospital. Attractive salary & fringe benefits.
Contact: DIRECTOR OF NURSING SERVICE
FARMINGTON COMMUNITY HOSPITAL
FARMINGTON, MO. 63640
314-756-6451
Equal Opportunity Employer (50-9)

WANTED JOURNEYMEN
OR 1ST CLASS SKILLED
MUST BE EXPERIENCED ON
AUTO. SEW MACHINE
CONES
and have job shop experience. Be able to set up work blue prints & close tolerance. Full time & fringe benefits.
BOEHM SCREW PRODUCTS
7100 W. JEFFERSON
DETROIT, MICH. 48209
313-843-2242 for appt. (49-2)

Grupė lietuvių prie Clevelando teisingumo rūmų klėdinių eglaičių, kurias papuošė Žalgirio kuopos šaulės. Iš kairės: Dalia Orantaitė, Nijolė Dulebienė, Rožė Neimanaitė-McNulty, Teresė Kalvaitienė ir Indrė Čepulienė.

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

KĄ GALI VIENAS ŽMOGUS

Australijoje viešis iš Lietuvos kompozitorius Benjaminas Gorbulskis, Lietuvoje yra pats produktyviausias lengvosios muzikos kompozitorius, per kelerius paskutinius metus davęs virš 300 koncertų, parašęs lengvosios muzikos dainų jau virš 500 ir kas metai parašas bent vieną simfoninį koncertą. Čia Melbourne jis tuoj pat susirišo su Čiurlionio Klubu, kuris puoselėja mūsų kultūrinį ir meninį gyvenimą. Įsitikinęs, kad čia turima tikrai balsingų ir gerų dainininkų, padedamas Čiurlionio Klubu vadovų V. Aleknas, G. Žemkalnis, A. Karazijienės ir kt. sudaręs grupę iš: jaunųjų brolio ir sesers A. ir V. Bruožų, V. Aniuolio, A. ir B. Staugaičių, A. Baltrūnienės, P. Kviecinsko, R. Šližio, R. Tamošiūnaitės-Mačiulaitienės ir J. Žalkauskienės, pradėjo su jais dirbti. Po kelių savaičių šios grupės pirmasis koncertas įvyko Melbourne Lietuvių Namuose. Salė pilnutėlė klausytojų, kurie, nežinodami ką gali išgirsti, daugiau gal iš smalsumo atėjo pasiklausyti. Tačiau tikrai neapsivylė ir daugelis dainų turėjo būti pakartojama. Antrasis šios grupės koncertas jau Geelonge. Taip pat didžiausias pasisekimas. Šiame laikotarpyje išleidžiama Melbourne ir kompozitoriaus dainų plokštelė, kuri Australijoje taip pat turi labai didelį pasisekimą.

Rita Tamošiūnaitė-Mačiulaitienė savo žavingu balsu linkmina klausytojus.

Ir štai, pagaliau kompozitorius su savo Melbourne grupę, padedamas Sydnėjaus "Tie Patys" grupės dainininkų O. Asevičienės, K. Bitinienės ir I. Daudarienės, duoda Lietuvių Klube savąjį koncertą. Klubu didžioji salė pilna žmonių, nes pasisekusių dainų koncertų garsai labai greitai pasklido ir po Sydnėjų. Visos koncerto dainos buvo pačio kompozitoriaus sukurto. Muzika greita, kitų dainų lėta, romantiška, klausytojui nelei-

džianti nuobodžiauti ir jam duodanti didelį pasigėrėjimą. Tačiau jei muzika tinka visiems, tai dainų žodžiai yra labai skirtingi nuo mums girdimų vakarų pasaulyje lengvosios muzikos dainų žodžių. Jie yra pagrįsti, daugumoje, šiais motyvais, tai: Lietuvos, jos gamtos grožiu, tėvynės meile ir motina, kas lietuvių klausytoją giliai sujaudina ir duoda jam didelio lietuviškai tautinio pasigėrėjimo. Be lengvosios muzikos buvo ir keletas lietuviškų dainų, ir kurių "žemaitis", buvo ypatingai gera ir buvę salėje žemaičiai plojo iki delnų skaudėjimo. Be grupinių dainų, buvo išpildoma ir individualiai, tai žemas ir sultingas Ritos Tamošiūnaitės-Mačiulaitienės (nežinodami, kad buvusi ši geroji krepšininkė turi ir tokį puikų balsą, tikriausiai nusi-davė į savo solistę mamą), puikus Bronės Staugaitienės sopranas išpildė solo dainas, vėliau prisidedant A. Baltrūkieni ir J. Žalkauskienei buvo labai išpuodingai padainuota jų kvarteto, papildant vyrų kvartetu ir jaunųjų brolio ir sesers Bruožų gražiu pasirodymu. Be kompozitoriaus įdomių įsiterpimų savo kalba ir savi išpildyta daina, kas ypatingai pralinksmino klausytojus, pabaigoje, prisijungus sydnėjiškams, daina skambėjo ypatingai didingai ir gražiai ir daugumas iš jų turėjo būti pakartojama. Koncertas Sydnėje buvo labai pasisekęs ir jau senai kas nors panašaus čia yra buvę.

IŠ JAUNIMO VEIKLOS

Jau antri metai kaip Melbourne randasi Australijos Lietuvių Jaunimo Sąjungos centro valdyba, kurią sudaro: Prašmutaitė — pirminkė, Algis Milvydas — vicepirminkas, Birutė Šaulytė — sekretorė, Zita Prašmutaitė — informacijos tiekėja, Ričardas Steponavičius — narys politiniams reikalams, Viltė Araitė — ryšininkė, Petras Kružas — narys Melbourne reikalams

Pirmoje eilėje iš kairės: Arūnas Bruožis, kompozitorius Benjaminas Gorbulskis, Virginija Bruožytė. II-je eilėje: Vytas Aniuolis, Arūnas Staugaitis, Aldona Baltrūnienė, Povilas Kviecinskas, Rimgaudas Šližys, Rita Tamošiūnaitė-Mačiulaitienė, Jonė Žalkauskienė ir Bronė Staugaitienė.

ir Jadzė Vaičiulytė — narė PLJK reikalams.

Ši jaunimo valdyba yra pati veikliausia visoje Australijoje. Be visų kitų kultūrinių pasirodymų, seminarijų, jaunimo valdyba kiekvieną mėnesį praveda vieną kartą jaunimo radijo valandėlę. Iki šiol jie davė jau šiomis temomis programas: susipažinimas su PLJS, Romo Kalantos trdagedija, Išvežimų minėjimas, kompozitoriaus B. Gorbulskio kūriniai ir kt. Lietuvių Dienų Sydnėje metu įvyks Jaunimo S-gos suvažiavimas. Taip pat jaunimas pasirodys ir Sydnėje, pastatydami veiklą "Jūratė ir Kastytis". Šį veiklą režisuoti sutiko A. Karazijienė. Spalio mėn. Melbourne universitete įvyko valdybos rūštas labai gerai pasisekęs tautinių šokių festivalis. Solistui R. Daunorui viešint Melbourne, buvo surengtas susitikimas su juo, kurio metu solistas buvo klausiamas apie gyvenimą Lietuvoje ir kt.

Atrodo, kad veiklieji Melbourne jaunuoliai duoda ypatingai gražų pavyzdį visų kitų miestų mūsų jaunimui, už ką jie yra tikrai sveikintini.

GRAŽI SUKAKTIS

Sydnėje gyvenantis teisininkas Emilijonas Kolauskas sulaukė gražios 75-rių metų sukakties. Gimęs 1903 metais Raseiniuose, I-jo Pasaulinio karo metu su tėvais pasitraukė į Rusiją, iš kur grįžo 1918 metais atgal į Lietuvą. Baigęs gimnaziją šiauliuose, 1924 metais pradėjo studijuoti teisę

ir ją baigė 1930 metais. Atlikęs karinę prievolę atsargos leitenanto laipsniu, jis pradėjo kaip teisininkas dirbti savarankiškai ir buvo pakviestas Lietūkio ir Taupomosios Kasos Kaune juriskonsultu. 1944 m. pasitraukė iš Lietuvos ir 1949 m. atvyko į Australiją, apsigyvendamas Sydnėje. Čia tuoj pat labai gyvai įsitraukė į lietuvišką veiklą, būdamas apylinkės, Krašto ir kitų valdybų vadovaujančiose pareigose. Labai daug darbo įdėjo steigiant ir kuriant Lietuvių Namus, dabartinį mūsų licenzijuotą klubą, už ką jis buvo pagerbtas, suteikiant jam pirmojo šio klubo Garbės Nario vardą. Nors jau ir pensininkas, bet sukaktuvininkas lietuviškojo darbo nevengia. Padeda tvarkyti biblioteką, archyvą, knygų kioską ir dažnai jį matome

taip pat prie šachmatų lentos. Geriausios sėkmės su kaktuvinkui.

GRAŽUS PASIRODYMAS

Newcastle mieste Department of Advanced Education rajone įvyko tautybių festivalis, kurį organizavo Imigracijos departamentas. Šiame festivalyje dalyvavo 20 tautybių su savo tautodaile, šokiais, maisto gaminiiais ir kt. Festivalį atidarė Newcastle miesto burmistrė Mrs. J. Cummings.

Lietuvių skyriui vadovavo Apyl. Valdyba, kuriai padėjo D. Bajalienė, Ž. Kišonienė, J. Davies ir A. Grigaliūnienė. Šiame lietuvių skyriuje buvo išstatyta mūsų tautiniai išdirbiniai, lėlės, gintaras, medžio drožiniai ir kt. Šalia tautinės vėliavos stovėjo tautiniai patiniai pasipuošusi mergaitė. Šis festivalis buvo labai sėkmingas ir lietuvių skyrius susilaukė labai daug lankytojų. Be valdybos nuoširdžiai parengimams talkininkavo dr. M. Šeškus, Z. Zakarauskienė, A. Bajalis ir S. ir C. Žukai paskolindami Kanadoje gyvenančio skulptoriaus J. Dagio medžio išdirbinių. Imigracijos ministerija numato ir ateityje panašius festivalius organizuoti.

WANTED EXPERIENCED SAUSAGE MAKERS

AND BE ABLE TO BONE MEAT. Steady work, good pay & fringe benefits.

Call 419-241-5640

CLOSED MONDAYS.

(49-1)

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINĄ

Telefonai:

krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

Viešėdami Chicagoje aplankykite PARAMĄ MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TREČIASIS KARAS... (5)

NATO PRADEDA PRIEŠPUOLĮ

Rugpjūčio 14 d. sovietai bandė prasimušti per Rheina, numesdami savo parašiutininkus prie Venlo, netoli Olandijos pasienio, tačiau ši kartą jų jėgų koncentracija ir ryžtingumas buvo jau atlyžęs, kautynės nulėmė vakariečių aviacijos persvara ir preciziška ugnis. Toliau į Rytus vokiečiai stabdomomis kautynėmis lėtai traukėsi atgal, tuo būdu duodami galimybes NATO šešiom valstybėm geriau pasiruošti priešpuoliui.

Sekanti diena -- rugpjūčio 15 d. -- pakeitė visą karo eigą. Per Prancūziją atskubėję nauji amerikiečių junginiai stojo į kautynes. JAV parašiutininkai atsiėmė Bremeno aerodromą. Tuo pačiu laiku antpuolį pradėjo vokiečių ir britų šaulių daliniai, kurie buvo pasitraukę ir pasislėpę miškuose. Jų sėkmingas užpuolimas vienos sovietų divizijos štabo, sukėlė sąmyšį visoje divizijoje, kas įgalino vieną vokiečių diviziją dar rugpjūčio 15 d. vakare pasiekti Osnabrueką. Bet tie sėkmingi priešpuoliai dar nereiškė visiškos pergalės. Nuo Skagerrako iki Hoek van Holland Olandijoje, Varšuvos pakto dalys kontroliavo ne tik pajūrį, bet ir į jį vedančias žemumas. Sąjungininkų dalys Vakarų Berlyne buvo apšautos sovietų ir paliktos savo likimui. Iš Baltijos ir Karpatų į frontą žygiavo dar 20 sovietų divizijų. Pietų Europoje NATO dalys buvo išsklaidytos. Sovietai jau buvo pastatę koją šiaurinėje Italijoje, Jugoslavijoje toliau vyko kautynės, o svarbiausiam viduriniojo fronto centre (CENTAG) buvo sutelkta 40 sovietų pėstininkų ir 15 tankų divizijų. Sovietų ir jų sąjungininkų ugnies galia buvo tris-keturis kartus didesnė už vakariečių.

Nepaisant to, sovietai dabar jau negalėjo žygiuoti į priekį. Jie turėjo saugoti savo sparnus ir užnugarį. Sovietams nepasisekė ištraukti Vokietiją iš NATO. Prancūzijos įstojimas į karą jiems buvo netikėtas. Vakarų technologijos pranašumas ir sugebėjimas

Karo eigos pasikeitimas po dviejų savaitių — juodos linijos rodo dvi svarbiausias NATO priešpuolio kryptis.

ja pasinaudoti buvo antras netikėtumas. Iš Amerikos jūra ir oru keliavo nauji daliniai. Žodžiu, Kremlius atsidūrė prieš klausimą ką toliau daryti, ar laikytis dar plano kuris nepasisekė? Svarbiausia, Vakarai galėjo įrodyti, kad sovietų armija nėra nenugalima. O tai kaip tik žadino Rytų kraštų viltis. Atviro sukilimo dar negalima buvo laukti, nors ne paisant cenzūros ir ten buvo žinoma, kad planas nebuvo „išpildytas“.

Viduryje rugpjūčio prasidėjo partizanų veikla, pirmiausia sabotazas prieš transportą Lenkijoje. Netrukus pasklido žinios apie panašius incidentus Čekoslovakijoje, Vengrijoje ir Rumunijoje. Jau keliais paskutiniais metais prieš karą NATO atsiminė II pasaulinio karo patirtį ir pradėjo rekrut

tuoti išeivijoje gyvenančius lenkus, čekus ir vengrus. Dabar jie, aprūpinti ginklais, šaudmenimis ir radijo, buvo pasiųsti lėktuvais į savo kilmės kraštus. Jų uždavinys buvo žadinti greito išlaisvinimo viltį ir svarbiausia sabotuoti tiekimą į frontą

Kautynių laukuose, jei NATO kur dar negalėjo prasi-veržti, vis tiek jos daliniai buvo sąlytyje su sovietais, nes tik toks sąlytis neleidžia panaudo ti atominius ginklus. Buvo aišku, kad sovietai negalėjo pasiekti savo tikslo ir tam progą nepasikartos, o be to vis sunkiau darėsi tvarkytis okupuotose teritorijose. Tokioje situacijoje sovietams neliko nieko ki to kaip trauktis. Juo labiau, kad NATO tikslas nebuvo visiškai sunaikinti sovietų kariuo menė, bet tik su galimai ma-

žesniais nuostoliais sau išstumti sovietus iš Vakarų Vokietijos teritorijos. Rugpjūčio 18 d. prieš amerikiečių vidurinį frontą jau nebuvo priešų karių neskaitant, žinoma, belaisvių. Tačiau buvo žinių, kad sovietai ruošiasi atkakliai gintis Rytų Vokietijoje ir toliau į Rytus. Dėl viso to NATO vadovybė gavo įsakymą Rytinės Vokietijos neperžengti.

Rugpjūčio 20 d. buvo galutinai išvaduotas Bremenas, o už trijų dienų Varšuvos pakto kariuomenės buvo atsitraukusios atgal, nors dar laikėsi Hamburgo srityje. Čia jau NATO ir nepuolė, norėdama išvengti didesnių nuostolių. Smarkios kautynės vyko kraštutinėje Pietų dalyje, kur NATO dalys perėjo Čekoslovakijos sieną ir susidūrė su šviežiom 8 gvardijos armijos ir 38 armijos divizijom iš Karpatų karinės zonos. Būdinga, kad ten visai nebuvo sutikti pačios Čekoslovakijos daliniai.

Rugpjūčio puolimas ta kryptim turėjo sustoti, nes sovietai matomai skaičiavo, kad iš čia bus bandoma atkirsti dar šiaurinėje Vokietijoje esančias Varšuvos pakto jėgas ir apsisprendė žūt-būt laikytis.

Nuo rugpjūčio 4 d. jau buvo praėjusios 3 savaitės. Tik

maža, bet svarbi Siaurės Vokietijos dalis buvo likusi sovietų rankose. Pirmą kartą jau galima buvo pradėti skaičiuoti nuostolius: Bremenas buvo visiškai sugriautas, taip pat ir Hannoveris buvo smarkiai nukentėjęs. Kasselis, Nuerenbergas ir Muenchenas, o taip pat ir Rheinlando didesni miestai buvo patyrę sunkių nuostolių, nors Koelno katedros bokštai stebuklingu būdu dar tebestovėjo. Nors ateitis vis dar buvo neaiški ir taikos nesimatė, tačiau atrodė, kad blogiausia jau pergyventa. Puolimas buvo atmuštas ir Atlanto sąjunga ji pergyveno.

(Sekančiame Nr. - 'Prasideda atominis karas'.)

WANTED AT ONCE
1ST CLASS SKILLED
EXTRUSION OPERATORS
DIE MAKERS
Experienced PVC extrusion operators & die makers to work in Tampa, Fla., the land of sunshine & health. Good wages-good benefits-good security.
PAN AMERICAN PLASTICS CO.
2835 Overpass Rd.
Tampa, Fla. 33619
813-623-2461 (44-2)

MACHINE OPERATORS
Seeking individuals to do milling, drilling, and secondary operations. Day and evening shifts available. Company offers good wages and many excellent benefits.
PLEASE APPLY AT OR CALL
KERR LAKESIDE INC.
26841 TUNGSTEN RD.
EUCLID, OHIO 44132
216-261-2100 (46-48)

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

- UZ CERTIFIKATUS MOKAME:
- 7 3/4 % — 6 metų su \$1,000, minimum.
 - 7 1/2 % — 4 metų su \$1,000, minimum.
 - 6 3/4 % — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
 - 6 1/2 % — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330
Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.
Juozas Gribauskas, vedėjas

VYTAUTAS ALANTAS

ŠACHMATŲ PARTIJA SU GILTINE

(8) DIRVOS KONKURSE PREMIJUOTA NOVELĖ

Ramotas piktdžiugaudamas širdyje žiūrėjo, ką Mnogojiedovas darys toliau. Šis pasilenkęs pūtė dūmą, ieškodamas išeities. Ramotui pasivaideliojo, kad kitapus stalo sėdi liesa, įdubveidė giltinė, kuri be to dar susidveilino ir jam rodėsi ten sėdinti dvi giltinės. Daiktai jam įmdavo dveilintis, kai paimdavo per daug. Ramotas negalėjo susivaldyti ir ėmė kvatoti atsiverstinai.

- Atsikvatok šianakt, velnio vaike, ryt prakalbėsi kitaip, - Mnogojiedovas nusikeikė.

Tuo tarpu prie stalo priejo Eglė ir pasilenkusi papildė stikliukus. Jos suknėlė atsiklojo nuo kūno ir atidengė jos dailias krūtis.

- Ji nori mane sužavėti! - savo rėžtu Mnogojiedovas juokėsi širdyje. - Ji gudri ir supranta, kad aš nedovanosiu jos vyrui, nes jis per daug žino ... Kai anksčiau ateidavau čia, ponis visada būdavo išdidi ir nekalbi, o dabar, žiūrėk, pati rodo savo grožybes. Nieko nebus, gražuole, manęs nepapirksi - ne tokių mačiau! Tu man tik lietuviška kekšė, daugiau nieko. Vyro ryt tu nebeturėsi,

bet tave dar paliksiu šiuose namuos su sargyba, kad nebelakstytum susitikinėti su pogrindžio gavalais, o būtom čia ištikima merga man ir mano draugams ... - Staiga jis nutraukė savo samprotavimus, pašoko nuo kėdės ir, žiūrėdamas virtuvės link, ėmė garsiai juoktis ir ploti rankomis. Mnogojiedovas pamatė tarpduryje stovinčią ir besišypsančią Eglę.

Ramotas sėdėjo galvą nuleidęs ir atsigręžti nedrįso. Jis vaizdavosi ten stovinčią žmoną, vilkinčią juodu vienuolės abitu ir ryšinėją per kaklą kryžių. Bet kai galiausiai jis išdrįso atsigręžti, tai visas sustiro iš pykčio ir pasipiktinimo pamatęs Eglę vilkinčią ta pačia suknele, kurią jis liepė nusi-vilkėti. Skausmas jam pervėrė širdį ir aptemo akys. Pasilenkęs per stalą jis ėmė šnabždėti Mnogojiedovui:

- Ji ragana, velnio išpera! Ji dirba su pogrindžiu. Duok man savaitę laiko, aš viską išaiškinsiu, Daryk su ja ką nori!

- Aš žinau, kad ji dirba su pogrindžiu ir pasiim-

siu ją be tavo leidimo. Tu žinotai, kur ji dirba ir man nieko nepranešei. Tu pats esi jos samoksininkas ...

- Šach! - suriko Ramotas.

Mnogojiedovas žvilgtelėjo į šachmatų lentą ir jam pasivaideno, kad visos figūros ėmė judėti. Ro-dės, tarp baltųjų ir juodųjų išliupsnojo kova, ro-dės, baltieji supa jo juoduosius, šie blaškosi ir ima šokinėti iš lentos - kovos lauko.

- Po velnių! - jis vienu moju nubraukė figūras, kurios pabiro po visą kambarį ir, ištisęs rankas į Eglę, žengė virtuvės link, tačiau iki durų nenuėjo. Ramotas vienu šuoliu pastojų jam kelią ir, prisiminęs Kozlovo smūgį į paširdžius, tarsi jam keršydamas, taip smogė Mnogojiedovui po krūtine, kad jo ranka iki alkūnės dingo po ruso drabužiais, iškošdamas pro dantis:

- Mat!

Mnogojiedovas susmuko ant grindų ir nebedujėjo. Kambarį apėmė mirties tyla. Eglė priejo prie ruso ir pasilenkus užmerkė akis.

- Tu ji užmušei, - tarė ji tyliai pažvelgusi į vyrą. - Ragana! - jis iškošė pro dantis.

Aušo. Kai rytą policija išlaužė duris, rado tik Mnogojiedovo lavoną. Šeimininkai buvo dingę.

(Pabaiga)

■ laiškai Dirvai

AR TIKRAI TAIP BUVO?

Dirvoj spausdinamuose Vaclovo Sidzikausko atsiminimuose 1978 m. lapkričio 2 d. minimas voldemarininkų kreipimasis į Tilžės gestapą, prašant pinigų ir ginklų. Čia paminėta to rašto tik viena dalis. Rašto dalyje, kuri Sidzikausko atsiminimuose nepaminėta, rašoma, kad nežinia, ką šiai grupei Voldemaro vardas reiškia, kad Voldemaro vardas yra daugiau kaip iškaba, kad šios grupės vadovybė neturi aiškos politikos ir t.t.

Kas gi tie gestapo mini mi voldemarininkai?

1938 m. rudenį Klaipėdoje buvo įsteigta "Lietuvių Aktyvistų Sąjunga" (toliau trumpinsim į L.A.S.), kurios vadovybę sudarė opozicinių partijų atstovai: Juozas Pajaujis — v. liaudininkas, Algirdas Sliesoraitis — Voldemaro šalininkas, Jonas Staupas — kr. dem. Kas tai pristatė tūlą A. J., kaip soc. dem. atstovą, bet vėliau paaiškėjo, kad jis buvo saugumo policijos agentas, tad provokatorius ir vėliau nuo jo buvo atsirubežiuota.

Žirklių antroji pusė buvo Kaune. 1938 m. rudenį valstiečių liaudininkų ir krikščionių demokratų vadovai sudarė taip vadinamą "Ašį" ir nutarė Klaipėdoje leisti laikraštį, kuriame laisvai galėtų pasisakyti įvairiais kraštą liečiančiais klausimais. Tam reikalui "Ašies" atstovai susirinko Sleževičiaus bute. Ten dr. P. Karveliui buvo įteikta sudėtų pinigų suma, laikraščiu paruoštas medžiagos pluostas. Su visu tuo Karvelis nedelsiant išvyko į Klaipėdą. Jis ten turėjo sutikti dr. Juozą Pajaujį, profesoriaujančią Klaipėdos Prekybos Institute. Jiems reikėjo surasti laikraščio leidėją, kuris apsiimtų tuoju atspausdinti surinktą medžiagą ir pradėti platinti. Viskas tai buvo padaryta žaibo greitumu ir

pirmąjį "Žygio" numerį turėjome 1938 m. gruodžio 17 d. (Juozas Audėnas, Paskutinis Posėdis, 108 p.).

Šį numerį išleido minėta L.A.S., kurią vėliau vadinavo žygininkų, kai kas voldemarininkų vardu. "Žygio" išėjo tik vienas numeris. Vėliau buvo pakeistas redaktorius ir laikraščio vardas į "Naują žygį". Jis buvo slapta platinamas Lietuvoje. Beje, J. Audėnas tvirtina, kad "Ašis" su "Nauju žygiu" nieko bendro neturėjo.

Vieną dieną laike L.A.S. vadovybės posėdžio, minėtas A. J. pasiūlė voldemarininkų vardu kreiptis į vokiečius prašant pagalbos. A. Sliesoraitis pašoko nuo kėdės, trenkė kumščiu į stalą ir suriko, kad tai baisi provokacija. "Mes niekada neprašėm ir neprašysim vokiečių pagalbos. Tuo šis išsišokimas ir baigėsi, bet po to pradėta A. J. nepasitiki ir jo vengti. Reikia pastebėti, kad L.A.S. veikla nebuvo pernelyg slapta. Posėdžių eiga buvo protokoluojama.

Tuo pat metu Vytauto Didžiojo gimnazijoje buvo rengiamas mitingas prieš tautininkų vyriausybę. Mitingo organizatoriai ir kalbėtojai buvo L. Prapuolenis, dr. Pajaujis ir k. L. Prapuolenis net pakabino scenoje prof. Voldemaro paveikslą. Tad ir čia norėta prisidengti voldemarystės skraiste.

Kai 1939 m. kovo mėn. buvo paskelbta, kad Klaipėdos kraštas perleidžiamas Vokietijai, L. A. S. posėdy, Sliesoraičiui pasiūlius, vienas balsiai buvo nutarta kreiptis į Prezidentą prašant, kad Klaipėdos kraštas būtų ginamas nors simboliniai. Buvo pasiūsta Prezidentui telegrama. Kai nebuvo gautas joks atsakymas, Pajaujis, Sliesoraitis ir dar kas tai, tuo pačiu reikalu, buvo nuvykę pas gubernatorių

JAV LB vyriausioji IX tarybos rinkimų komisija. Iš kairės: B. Klierė, K. Sabalis, K. Gimžauskas, dr. H. Lukoševičius ir Pr. Stanelis.

Gailių, igulos viršininką plk. Genį. Žinoma, tai buvo tuščios pastangos. Kai vokiečių kariuomenė įžygiavo į Klaipėdą, visa L.A.S. vadovybė Sliesoraičio automobiliu grįžo į Kauną, nors žinojo, kad ten juos ne pyragai laukia.

1939 m. birželio 29 d. Vokietijos vyriausias saugumo viršininkas Heidrich parašė raštą užsienio reikalų ministeriui, partijos draugui von Ribbentrop. Atkreipkim dėmesį datas. 1939 m. birželio mėn. visi voldemarininkai, kiek jų buvo Klaipėdos krašte, senai jau buvo iš ten išsikėlę. Negrįžo A. J., kuris buvo pristatytas kaip socialdemokratas, siūlęs prašyti iš vokiečių pinigų. Jei jis turėjo ryšį su gestapu, gal prašė pinigų provokaciniais tikslais, o gal savo asmeniniam pasipelnimui?

Prof. Voldemarą ir jo šalininkus buvo priimta vadinti vokietininkais, bet tai buvo tik baubas: žiūrėkit kokie anie blogi. Tam ir įvairios provokacijos buvo daromos.

A. A. Stepas Vykintas dar 1963 m. man rašė: "Nėra abejonės, kad mums visiems rūpi praeities dalykai. Ir rūpi juos parodyti objektyvioje ir teisingoje šviesoje. Voldemaro ir voldemarininkų tragedija yra susijusi su lietuvišku ir svetimų šnipų veikla... Todėl suprantama, kad į voldemarininkų tarpą brovėsi visokie šnipai ir provokatoriai."

Ta proga prisimene idomus abibroktas provokatoriui. Voldemaro šalininkas mjr. St. Puodžius (miręs Stuhofa kacete), 1940 m. pasprukęs pro langą nuo bolševikų, pabėgo į Vokietiją. 1941 m. apie rugsėjo mėn. grįžo į Lietuvą. Grupė draugų susirinkom jį sutikti. Į mūsų tarpą įsimaišė neaiškus tipelis. Atvykęs St. Puodžius kiekvieną išbučiavo, bet aplenkė šį tipą, po to jam pasakė: "tau rankos nepaduosius, kol neįrodysi, kad nesi Judas."

Kitas Voldemaro šalininkas Povilas Žičkus, iškentė-

LĖŠOS PABALTIJO TAUTŲ KULTŪRAI

Pernai, Kento Valst. Universiteto etninių programų skyrius, vadovaujamas dr. John F. Cadzow, gavo iš Rockefellerio Fondo 35,000 dolerių pinigine paramą, kuri buvo panaudota koordinatoriaus, trijų studentų ir skyriaus sekretorės algoms. Šio skyriaus tikslas yra, kaip žinoma, rinkti ir registruoti įvairią medžiagą liečiančią baltus. Rockefellerio Fondas, patikrines Baltijos programų progresą ir jį teigiamai įvertinęs pinigine paramą sumoje 21,400 dolerių, vėl pratęsė. Ši parama įgalins skyrių išlaikyti skyriaus koordinatore Audronę Tamošiūnaite ir sekretorę. Be šito, tie pinigai užtikrins tolesnę lietuviško archyvo veiklą ir augimą.

Lietuviškas archyvas veikia jau aštunti metai, rinkdamas lietuviškas knygas, periodinius leidinius ir kitokią Lietuvą liečiančią medžiagą. Archyvo augimas ir toliau priklausys nuo tų lietuvių kurie dosniai parems savo dovanom Kento Universiteto pastangas.

Per paskutinius metus, lietuviškas archyvas labai išaugo. Dabar jame yra daugiau kaip 10,000 eksponatų ir archyvas sudaro neatskiriamą Universiteto bibliotekos dalį. Juo gali pasinaudoti mokslininkai, stu-

dentai ir asmenys, kurie domisi lituanistika. Archyve šiuo metu yra ir daugiau kaip 500 įvairių periodinių leidinių išleistų 19 šimtmečiu ir Nepriklausomos Lietuvos metu. Taip pat jame randami periodiniai leidiniai išleisti Jungtinėse Amerikos Valstybėse pradedant 1920 m.

Knygų ir periodinių leidinių skaičiui augant, jų publikavimas padidėjo. Baltų kultūrinių narių komitetas, įsteigtas liepos mėn. Toronte, AABS suvažiavime, pradėjo kopijų pasikeitimą, kuris bus daromas tarp akademinių institucijų. Baltų kultūrinių narių komitetas taip pat išrinko pasikeitimų centrą Kento Valst. Universitetą. Universitetas bus kartu ir latvių bibliotekų dublikatų ir kopijų pasikeitimo centru.

Lietuviško archyvo, kaip anksčiau minėta, augimas yra pasigerėtinas. Atskirų individų ir organizacijų įnašas yra labai didelis. Išstos privačios bibliotekos žinomų žmonių, kaip Albino S. Trečioko, Msgr. Pranciškaus Juro, Petrusevičiaus, Lišausko, kun. Angelaičio, dr. Domo Jasiučio labai praturtino archyvą. Clevelando Lietuvių Tremtinių organizacijų knygos ir Lietuvių Ekonominio Centro leidiniai ir kartoteka yra taip pat patalpinti Kento Universitete lietuviškame archyve.

Lietuviško archyvo Kente augimas yra daugelio asmenų ir organizacijų bei institucijų pastangų išdava. Baigiant reikia pabrėžti, kad lietuviško archyvo ateitis yra užtikrinta, Lietuviškos medžiagos rinkimas bus tęsiamas ir toliau. Tikime, kad lietuviai rems mūsų pastangas savo aukom. (at)

MACHINE BUILDER

Join a small growing company building machinery for the plastic industry. Experience in mechanical assembly of machine parts a must. Machine shop or electrical assembly desirable but not essential. Full benefits & overtime. Call 201-991-5460, Mr. Hummel for appointment. (50-2)

MACHINISTS

JOURNEYMEN or 1st CLASS MACHINISTS

- Horizontal Boring Mills
- Engine Lathes
- Vertical Boring Mills

MUST BE ABLE SET UP WORK FROM BLUE PRINTS & CLOSE TOLERANCE.

OPPORTUNITIES YOU WANT — AND A PRIME HOUSTON — AREA LOCATION! WITH YEAR ROUND TEMPERATE CLIMATE!

The Baylor Company, a leader in designing and manufacturing equipment for the petroleum and mining industries, has immediate openings at our Houston-area plant for machinists experienced in any of the above areas.

Our facility is located in Sugar Land, just minutes from Houston, and provides excellent working conditions (air-conditioned shops). Baylor offers competitive benefits, TOP WAGE RATES, and night shift differential up to \$.75 per hour.

Apply call or write to Personnel Manager

(713) 494-6111
500 Industrial Road
Sugar Land, Texas 77478

BAYLOR

We Are An Equal Opportunity Employer M/F

(49-1)

Užugirio kiemo šeimininkas

Prezidentą Antaną Smetoną prisiminus

Povilas Skardžius

Yra pastebėta, kad žmogui senstant, jo ryšis su dabartimi ir netolima praeitimi pamažu silpnėja. Įvykių, kuriuos išgyvena, priima su didėjančiu netikrumu. Kas kita su tais išgyvenimais, kuriuos patyrė savo vaikystės arba jaunystės metu. Tie išgyvenimai, lygiai kaip ir žmonės su kuriais juos patyrė, sugrįžta pas jį su nepaprastu šviežumu ir smulkmenom, tartum būtų vakar atsitikę. Gal todėl ir aš taip aiškiai atsimeinu tą dieną, kurios bėgyje pirmą kartą sutikau prezidentą Antaną Smetoną.

Tos dienos rytą, kaip ir kiekvieną kitą rytą, pabudau ir išsiskubinau laukan. Didžiulis alyvų krūmas prie durų žydėjo kekėmis, baltėnėmis už sniegą, o plonos jo šakos linko nuo žiedų sunkumo ir kvėpėjo po visą kiemą. Dangus rytuos, už Ažuolyno, tebebuvo išraudęs, lyg po gaisro. Pamažu saulė kilo aukštyne ir pro tankius medžių lapus nedrąsiai žvalgėsi po mieguistas Kauno gatves.

Pavasaris buvo pačiame gražume!

Naktis po nakties, tamsumo ir tylo, nematomi ir nepailstantys jo pirštai darbavosi be perstogės atskleidami vis naujus ir naujus žiedus, kurie, rytui išaušus, šaukte šaukė sustoti ir gerėtis jų puošnumu,

o dienos, saulėtos ir viena už kitą gražesnės, tartum lenktyniaudamos, ateidavo nešdamos nustebimą, vis naują ir nesikartojantį, vis atsiskleidžiantį dar nematytą gražumą.

Stovėjau tą rytą prie savo durų ir lūkuriavau nedrįsdamas pajudėti iš vietos. Garsai ir spalvos tolydžio vaidenos prieš mano akis, tolo ir grįžo ir neapleido manęs. Pavasario nuotaikos paveiktos buvo tokiu stovyje, kad ribos tarp troškimo ir tarp išsipildymo many nebebuvo. Kartu išnyko ir noras vaizduotę suvaldyti. Reikėjo tik užsimerkti ir jau stovėjai ant aukščiausio kalno ir stumdei debesį, arba, žiūrėk, jau sėdėjai ant didžiulio kupranugario, kuris supo, kai bėgo riščia per dykumas nuo vieno mirazo prie kito.

Valgykloj, kaip ir kas rytą pusryčių metu, buvo tylu. Kiekvienas prie stalo tebebuvo savo minčių, savo sapnų, pasauly. Paskubom suvalgiau pusryčius, grįžau į kareivines ir išėjau su kareiviais lauko pratimams.

Po poros valandų, kareiviai ir aš, suprakaitavę ir uždusę, stovėjome ant aukšto Nemuno kranto ir stengėmės atgauti kvapą. Mūsų akys klaidžiojo po tolumas atrodančias vis naujas, vienas už kitą gražesnius, vaizdus. Kairėje, susigūžęs ir

prie geležinkelio prisiglaudęs, tupėjo Palemonas. Tiesiai prieš mus, tolumoj, į kalną kopė sodais pasipuošęs Pažaislio vienuolynas. Kitoje pusėje ramiai ošė tamsūs ir susimastę Basanavičiaus šilas. O žemai, po mūsų kojom, Nemunas žvilgėjo saulėje, kai darė pasisukimą į Panemunę. Tykia, tykia, kaip dainoj, tekėjo jis per Kauną ir puošė jį ir dabino jį kaip niekas kitas ir džiugino ir žavėjo kiekvieną. Nuo amžių lietuvių pamiltas, dainom apdainuotas, pasakose išgirtas Nemunas žadino ir kėlė jo širdyje pasiryžimą ir buvo inspiracijos versmė visais laikais, o ypač tuo metu, kai Lietuva kentėjo, buvo nelaisvės supančiota ir stengėsi ištvirti ir išlikti. Diena iš dienos, metai iš metų, karta iš kartos Nemunas sugebėjo surasti kelią į lietuvių širdį ir ją pažadinti pasiaukojimui be palyginimo, ją paruošti ištėsėjimui iki mirties.

Sugrįžus į kareivines ir beeinant į Mokyklos raštinę karininkų kambario langas plačiai prasivėrė ir jame pasirodė besišypsanti Karo Policijos Mokyklos viršininko galva.

— Labai, leitenante! — sulaukė jis mane.

— Labas, pone majore! — atsakiau.

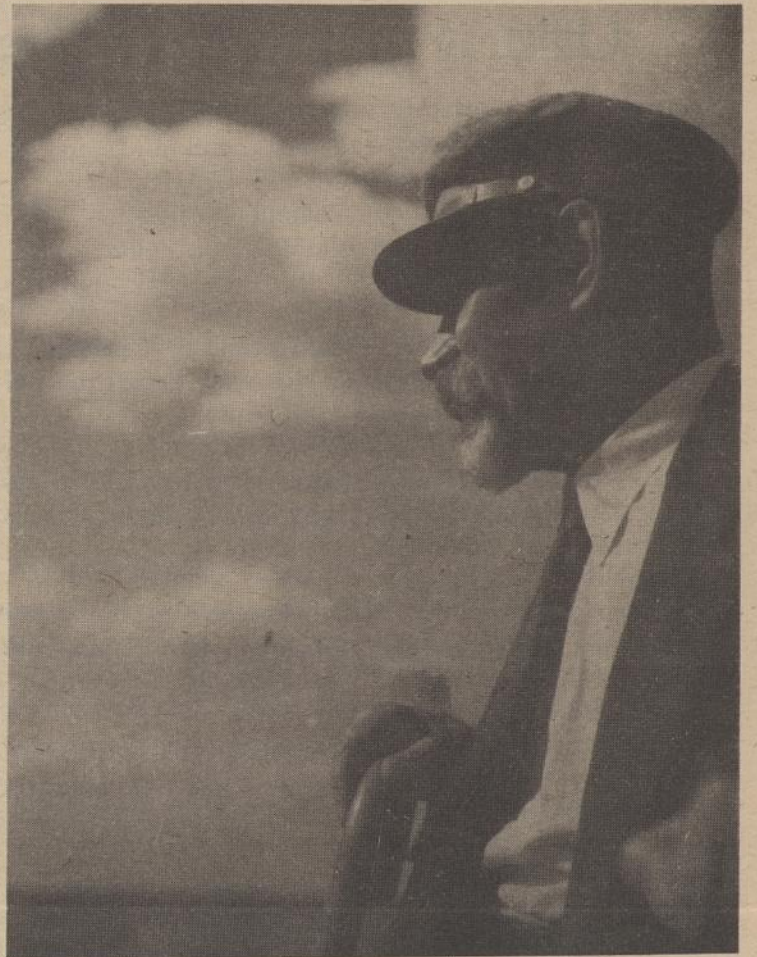
— Nedelsdamas įlysk į šviesią darbo uniformą ir prisistatyk plk. Bobeliui jo kabinete.

— Klausau, pone majore! — atsakiau.

Kareivių kalba būdavo trumpa ir lakoniška.

Už pusvalandžio jau skubėjau pas plk. Bobelį. Parėdymai iš viršaus paprastai ateidavo komandos keliu. Kokias naujienas plk. Bobelis norėjo man perduoti savo paties lūpom, aplenkdamas Mokyklos viršininką? Apsilenkimas su įprasta tvarka intrigavo mane, bet kartu ir nerimą kėlė. Blogiausia būtų buvę patirti, kad esu iškeliamas iš Kauno į kurią kitą vietą provincijoje. Bet Karo Policijos Mokykloj buvau dar tik antri metai ir iškėlimas atrodė per ankstyva prielaida.

Matydamas, kad spėliojimais mįslės atspėti negalėsiu ir prisimindamas, kad dainuoti arba verkėti reikia tada, kai tam laikas ateina, nustumiau visas mintis, optimistiškas ir pesimistiškas, į šalį ir ėmiau mane supančią aplinkumą domėtis. Miesto gatvės buvo perpildytos žmonėmis, o Laisvės alėja atrodė, kaip bičių avilys.

Prezidentas Antanas Smetona Užugirio kiemo laukuose.

P. Skardžiaus nuotr.

Margai pasipuošę, ilgos ir sunkios žiemos rūpesčius užmiršę, džiaugėsi kauniečiai pavasariu ir jo nesibai-gančiom dovanom. Visi, kurie skubėjo ir tie, kurie nesisukubino, buvo gerai nusiteikę ir atrodė yra tikri, kad pavasaris ateina nešdamas jiems kažką naujo, kažką dar nepatirto ir neišgyvento ir kad netikėtumas su išskęstom rankom laukia kiekvieno už artimiausio kampo.

Komendanto adjutantas išvydęs mane beveik stumtelė į plk. Bobelio darbo kabinetą. Pasisveikindamas suglaudžiau kulnis ir lengvai linkerėjau galvą. Pulkininkas sėdėjo už didelio rašomojo stalo.

— Tamstos įsakymu atvykau, pone pulkininke! — prisistačiau.

— Labas Tamsta, — atsi-stodamas pradėjo pulkininkas ir vikriais žingsniais priėjęs prie manęs ir paspaudęs mano ranką stovėdamas tęsė:

— Leitenante, iškviečiau Tamstą norėdamas pranešti, kad šią vasarą vyks į Užugirio kiemą, ten tvarkys prezidento garbės sargybą. Šito paskyrimo metu Tamstai teks parodyti daug daugiau fakto ir paslaugumo negu bet kurioj kitoj kariškoj tarnyboj, nes kas dieną susidursi su prezidentu, jo šeimos nariais ir su atvykstančiais ir išvykstančiais svečiais. Linkiu Tamstai sėkmės!

— Ačiū! — susigriebiau ir padėkojau žinios nustebintas.

— O dabar paskubėkim, — tęsė pulkininkas imdamas savo kepurę, — kieme laukia automobilis. Mes važiuosime į Užugirio kiemą. Prezidento adjutantas, gen. štabo plk. lt. Žukaitis, nori Tamstą pamatyti, pristatyti prezidentui ir apgrai-bom supažindinti su darbu,

kuri turėsi ten dirbti. Prezidentas Kauną paliko prieš valandą. Mes vėluojame.

Nedelsdami išvažiavom iš Kauno ir dideliu greičiu pasileidom Ukmergės plentą. Kelionės metu pulkininkas buvo gerai nusiteikęs ir bandė mane užimti pašnekesiu, kuriame aš neturėjau noro dalyvauti.

Žinia, kad turėsiu vykti visai vasarai į prezidento ūkį mane išmetė iš lygsvaros. Norėjau vienas ir netrukdomas su ja apsiprasti. Pulkininkas, matyt, atspėjo mano norą, pradėjo žvalgytis pro automobilio langus ir tik retai nutraukdavo mano tylėjimą.

Privaziavus Ukmergę mes pasukom vieškelį į Taujėnus. Žinojau, kad mūsų kelionės tikslas jau netoli. Artėjantis susitikimas su prezidentu vis labiau didino mano neramumą. Buvau išsigandęs. Pulkininkas galėjo man padėti ir mane padrašinti, bet jis sėdėjo šalia manęs, žiūrėjo pro langą ir šypsojosi. Nei man prašyti, nei jam su patarimais pasisiūlyti netiko. Kai kurie karininkų elgėsi nuansai negalėjo būti pamiršti už jokių pinigų. Mes buvom išdidūs žmonės.

Už Taujėnų trumpą laiką važiuavom per mišką, kurį pravažiavus kelionę tęsėm per atvirą lauką, kol tolumoje pasirodė grupė trobesių. tai buvo Užugirio kiemas.

Atgal kelio nebebuvo!

Stovėjau prieš duris už kurių manęs laukė išgyvenimai iš anksto neatspėjami ir neįsivaizduojami. Žingeidumas, kuris lydi žmogų nuo lopšio iki grabo lentos, vyliojo mane juos patirti. Tuo pačiu metu, tačiau, mano širdis buvo nerami ir išsigandusi, nes žengiau per slenkstį į žmonių tarpą, ku-

(Nukelta į 10 psl.)

Prezidentas Antanas Smetona su šio straipsnio autoriumi lt. P. Skardžium Užugirio kiemo sodelyje. Toliau matomi ūkio pastatai.

Užugirio kiemo šeimininkas

(Atkelta iš 9 psl.)

rie buvo visa galva aukštesni už mane ir priklausė pasauliui, kuris man, tuo metu taip jaunam ir nepatyrusiam, buvo visai svetimas.

Šoferis mus privežė prie rūmų. Platūs laiptai vedė į didelę platformą, kurios viršuje buvo atviras balkonas. Balkonas rėmėsi į baltas, apvalias akmenines kolonas. Ant paskutinio laipto stovėjo karininkas ir laukė mūsų. Jis dėvėjo gen. štabo karininko uniformą.

— Tai plk. Žukaitis, prezidento adjutantas, — tyliai man pakuždėjo plk. Bobelis.

Mes užlipom laiptais ir pasisveikinom su adjutantu. Plk. Žukaitis man nusišypsojo. Tvirtai jis paspaudė mano ranką ir jos nepaleisdamas atsisukęs į plk. Bobelį paklausė:

— Kas atsitiko, kad neprisijungėte prie mūsų Kaune, Ukmergės plento pradžioje, kaip buvo sutarta?

— Leitenantas su kareiviais turėjo pratimus laukuos. Teko laukti kol sugrižo į kareivines. Tikiuos, kad mūsų pavėlavimas nesudarė Tamstom nepatogumų?

Tuo metu, kai plk. Bobelis aiškino mūsų pasivėlavimo priežastį, duryse pasirodė prezidentas. Jis prisitartinio prie mūsų ir pasisveikino su plk. Bobeliu. Jie pasikeitė keliais sakiniais, kaip du pažįstami daro, kai susitinka. Tada prezidentas atsisukė į mane ir ištiesė savo ranką. Aš pasisakiau savo pavardę. Jaučiau jo rankos lengvą paspaudimą. Trumpai akimirkai mūsų akys susitiko. Jo žvilgsnis buvo pilnas šilumos, o jo veidas šypsojosi, tartum sutikdamas žmogų, kurį jau metų metai pažįsta ir kurio sutikimas, dažnai pasikartojantis, teikė jam didelį malonumą. Prezidento pasisveikinimas, švelnus ir širdingas, užtrukęs kelias sekundes be žodžių, kalbėjo, kad jis mane priima tokį, koks esu, nedarą jokių išvadų ir nebando mane nei vertinti, nei vienu ar kitu matu matuoti.

Prezidento veidas buvo taisyklingas, gražus ir be mažiausios raukšlės. Jo žilstelėjusi gražiai apkirpta barzda ir ūsai buvo tankūs, bet galvos plaukai ploni ir reti. Jis buvo vidutinio ūgio, nestoras, vienas jo petys buvo labai pastebimai žemesnis už kitą ir jis teikė fiziniai netvirto žmogaus įspūdį. Prezidentas dėvėjo pilką, gražiai sukirptą eilutę. Kairėje rankoje jis laikė skrybelę ir lazda.

— Ketinu eiti pasižvalgyti po laukus ir pasižiūrėti kas ten daroma ir kas padaryta. Jei Tamstos nesukbate atgal į Kauną prašom

prisidėti. Man atrodo, kad Tamsta, pulkininke, dar neši buvęs Užugirio kieme? — kalbėjo prezidentas žiūrėdamas į plk. Bobelį.

Plk. Bobelis linkterėjo sutikdamas, padėkojo už pakvietimą ir jį priėmė.

Mes visi keturi nusileidom laiptais žemyn į perkiemą išėjom į atvirą lauką. Prezidentas ir plk. Bobelis ėjo priekyje, o mes, adjutantas ir aš, sekėm paskui juos pamažu atsilikdami. Prezidentas dažnai sustodavo ir ištiesdamas savo lazda kažin ką rodė ir aiškino. Atstumas tarp mūsų ir prezidento pasidarė toks, kad mes negirdėjom jų pašnekėsio, o jie negalėjo girdėti ką mes kalbėjom.

Plk. Žukaitis, ilgai nedelsdamas, pradėjo kalbėti apie darbą, kuri turėsiu dirbti būdamas Užugirio kieme. Aš patyriau, kad prezidentas Užugin atvyks gegužės mėn. paskutinėm dienom, čia atostogaus ir dirbs, atlikdamas visas prezidento pareigas. Jį lankys ministrų kabineto nariai arba jų įgalioti asmenys pasitarimams ir su kitokiais tarnybiniais reikalais. Mūsų pareiga bus nustatyti, su pačiu prezidentu susitarus, jų pasimatymo dieną ir valandą, juos pasitikti ir išlydėti. Be tarnybinių vizitų prezidentą vasaros metu lankys giminės, svečiai, organizacijų delegacijos ir turistai. Laikas nuo laiko prezidentas turės vykti į Kauną arba kitas vietas provincijoje. Tuo atveju mes jį lydėsime. Reikės tikrinti prezidento ir prezidentienės laiškus, išskiriant tuos, kuriuos bus galima atpažinti iš išorės, kad yra privatūs, nuo vaikų, arba giminių. Be viso to vienas iš mūsų visą laiką turės būti prezidento artumoje, reikalui ištikus jam padėti, eiti su juo pasivaikščioti, išvažiuoti. Prezidentas yra kuklus ir paprastas žmogus. Jis nemėgsta tų, kurie perdėtai ir per garsiai reiškia jam pagarbą, kurie visom keturiom jam patarnauti puola. Jis pats pasikabins skrybelę, pats užsidegs papirusą. Nežiūrint to, mes karininkai, būdami kartu su juo, visur ir visada turime reikšti jam pagarbą aiškiai to neparodydami ir nepersistengdami. Be manęs ir be Tamstos daugiau karininkų šią vasarą Užugirio kieme nebus. Rūmų komendantas sirguliuoja ir yra paleistas ilgom, sveikatai pataisyti, atostogom. Antras adjutantas vyks Paligonan. Po to ims atostogas ir grįš Prezidentūron tik po prezidento atostogų. Plk. Žukaitis o r i e n t a c i n i u s n u r o d y m u s p a b a i g ė ž o d ž i a i s :

— Pareigos ir darbai, kurie Tamstos laukia Užugirio

kieme yra nesunkūs ir nesudėtingi. Užteks vienos savaitės laiko su jais susipažinti ir prie jų priprasti. Iš tolo atrodo, kad tarnyba Prezidentūroj yra įdomi. Tokia prielaida yra klaidinga. Tarnyba Prezidentūroj yra gana nuobodi ir monotoniška. Bet kartą jai paskirtas turi, norom nenorom, su ja apsiprasti, prie jos prisitaikyti ir kiekvieną dieną sutikti ir ją palydėti geram ūpe ir geroj nuotakoj. Toks nusiteikimas yra reikalingas ir Užugirio kieme.

Plk. Žukaičiui kalbant dažnai pažvelgdavau į jo veidą. Šypsena neapleido jo akių nė valandėlei, o kai, laikas nuo laiko, ji pranykdavo, tai jos likučiai nesiliovė intrigavę ir žavėję su juo kalbantį. Jis kalbėjo palengva, darydamas ilgas pertraukas. Atrodė, kad jam reikia laiko išsibarsčiusias mintis į vieną krūvą surinkti ir jas į sakinius surikiuoti. Jo kalbos tonas buvo vienodas, vis tas pats ir nesikeičiantis, tartum upeilio tekėjimas per lygius laukus.

Adjutantas buvo vidutinio amžiaus, neaukšto ūgio ir plačių pečių vyras. Jis turėjo gražų veidą, ružavus skruostus ir sveikai atrodančia oda. Jo nosis, vanaigiškai riesta, bet taisyklinga, rusvos akys ir kaštano spalvos plaukai galėjo atkreipti kiekvieno dėmesį ir iš pirmo žvilgsnio sudaryti įspūdį, kad pulkininkas yra veržlus ir agresyvus žmogus. Bet laikui bėgant aš įsitikinau, kad pirmas įspūdis buvo klaidingas. Plk. Žukaitis buvo ramus ir lėtas. Jis viską darė palengva, neskubėdamas. Dažnai atrodydavo, kad jis nesijaudintų ir nepajudėtų iš vietos ir tada, kai po jo kojom žemė drebtų. Plk. Žukaitis labai pastebimai šlubavo, kai ėjo.

Mes pasivijom prezidentą ir plk. Bobelį ir prisijungėm prie jų miško pakraštį. Jie sėdėjo ant vėjo išgriauto medžio kamieno. Kai mes prisitartinom prie jų prezidentas žiūrėjo į plk. Bobelį ir jam kalbėjo:

— Ne paslaptis, kad žemės ūkis yra pamatas ant kurio mes stovime. Mūsų pramonė, savo krašte žaliavų neturint ir dėl kapitalo stokos, labai pamažu vystosi ir auga. Artima ateitis pagerėjimo nežada. Vokietijoje ginklams žvangant, šis regionas pasidarė rizikingas tiems, kurie galėtų mūsų krašte investuoti. Užtat mes turime dar daugiau stengtis, kad mūsų žemės ūki našumas didėtų. Jau kelinti metai kai ūkininkauju ir susiduriu su ūkininkų rūpesčiais.

(Bus daugiau)

Clevelando skautininkės dalyvavusios praeitą vasarą tautinėje stovykloje su buvusiu clevelandiečiu V. Kamantu, PLB pirmininku. Sėdi iš kairės: M. Švarcienė, J. Budrienė, N. Kersnauskaitė. Stovi: M. Barniškaitė, M. Puškorienė, V. Kamantas, R. Nasvytienė ir S. Gedgaudienė. V. Kizlaičio nuotr.

PABALTIEČIŲ IR LIETUVIŲ SLIDINĖJIMO PIRMENYBĖS

1979 m. šiaurės Amerikos Pabaltiečių Slidinėjimo Pirmenybės įvyks š. m. kovo 3-4 d., Boonstone Ski Resort, apie 18 mylių į šiaurę nuo Barrie, Ont. Varžybas vykdo Kanados Latvių Sporto Sąjunga.

Pirmenybių programoje bus alpinistinės ir cross-country varžybos.

Alpinistinės varžybos vyks šeštadienį, kovo 3 d., nuo 10:00 a. m. Registracija — nuo 8:00 a. m. iki 9:30 a. m.

Alpinistinių varžybų programoje bus Slalomas ir Didysis Slalomas, šiose klasėse: a) Jaunučių (žemiau 13 m.), b) Jaunių (13-16 m. imtinai), c) Vyrų Elite (17-44 m. imtinai), d) Vyrų veteranų (virš 44 m.) ir e) Moterų-mergaičių (amžius neribotas).

Cross-country varžybos vyks sekmadienį, kovo 4 d., nuo 10:00 a. m. Registracija — nuo 8:00 a. m. iki 9:30 a. m.

Cross-ountry varžybų programa: a) Vyrams Elite (17-44 m. imtinai) — 10 km.; b) Vyrams veteranams (virš 44 m.) — 10 km.; c) Jauniams (13-16 m. imtinai) — 5 km.; d) Jaunučiams (žemiau 13 m.) — 2½ km.; e) Moterims (virš 16 m.) — 5 km.; f) Mergaitėms (žemiau 17 m.) — 5 km.

Amžiaus klasifikacija — pagal 1978 m. gruodžio 31 d.

Dalyvavimas yra atviras visiems pabaltiečių slidinėtojams.

Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių varžybų pasekmių, atskirų rungčių visai nevykdant. Lietuvių pirmenybių programa automatiškai ta pati kaip pabaltiečių.

Smulkios informacijos yra pranešta visiems sporto klubas bei ŠALFAS S-gos administraciniam pareigūnams.

Dalyvių registracija atliekama iki 1978 m. vasario 20 d., šiuo adresu: Mr. Volde-mars Klavinš, 151 Evelyn Ave., Toronto, Ont. M6P — 2Z6. Telef. (416) 762-7188.

Lietuvių slidinėtojų dalyvavimą koordinuoja ir lietuvių pirmenybių išvedimu rūpinasi ŠALFAS S-gos Slidinėjimo Komitetas, kurio vadovas yra: Mr. Mečys Empakeris, 6 Robin Hood Rd., Islington, Ont. M9A — 2W7. Tel. (416) 231-1487.

Pavieniams slidinėtojams dėl smulkių informacijų partartina kreiptis į artimiausią sporto klubą, sporto apygardą arba tiesioginiai į V. Klavinš arba M. Empakerį.

JAV gyveną slidinėtojai dar gali taipogi kreiptis į ŠALFAS S-gos Slidinėjimo Komiteto narį — Vytenį Čiurlionį, 19755 Upper Terrace, Euclid, Ohio 44117. Tel. (216) 481-1525.

Visi lietuvių dalyviai privalo būti atlikę 1979 metinę ŠALFAS S-gos registraciją.

Iš anksto neatlikusiems, bus sudaryta galimybė tai padaryti vietoje.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Prel. Jonas Kučingis, Los Angeles šv. Kazimiero parapijos klebonas.
L. Kanto nuotr.

Garbinga ryžtingo žemaičio sukaktis

Tiksliu būtų pasakyta: garbinga ryžtingo žemaičio kunigo — Los Angeles lietuvių šv. Kazimiero parapijos klebono prelato Jono Kučingio 70-ties metų amžiaus sukaktis.

Jonas Kučingis (Kučinskas) gimė 1908 m. gruodžio 23 d. Šnyplių km. Švėkšnos valsč. Tauragės apskr. 1927 m. baigęs Švėkšnos Saulės progimnaziją, vėliau studijavo Turino (Italijoje) Saleziečių kolegijoje, Telšių kunigų seminarijoje — kurią baigęs 1937 m. buvo išventintas kunigu, vėliau dar studijavo Milano Jėzaus Širdies universitete teisės ir pedagogikos mokslo. Grįžęs Lietuvon, kaip kunigas ėjo įvairias pareigas parapijose, įskaitant 6 pėst. L. K. Margio pulko kapelionu (1939-40 m.).

Jo neišsemiamai energijai, pagrįstai giliu tikėjimu ir patriotizmu, atsidarė neribotos galimybės kai jis 1949 m. atvyko Amerikon ir 1947 m. balandžio 11 d. buvo paskirtas, prel. J. Maciausko vos pradėtos kurti Los Angeles lietuvių parapijos klebonu. Nuo čia prasidėjo nepaprastai ryžtingas naujojo klebono darbas — organizuojant parapijiečius į organizacijas (katalikiškas), rūpinantis bažnyčios ir klebonijos reikalais, salės lietuviškiems renginiams būtinumu, naujos bažnyčios klausimu. Bėglinio ryžto, sakyčiau "žemaitiško užsispyrimo" dėka kun. J. Kučingui per labai trumpą laiką, vis dar nelaimei lietuviams gausioje parapijoje, pavyko sukelti dalį lėšų ir kitą dalį lėšų gauti paskolos pavidale iš vyskupijos, taip kad jau 1951 m. rugsėjo mėn. 16 d. pamal-

dos buvo atlaikytos naujoje bažnyčioje, senąją paverčiant išimtinai sale lietuviškiems renginiams. Jei tuo laiku (1951 m.) lietuviškosios parapijos turtas buvo vertinamas 150,000 dolerių, tai šiandien, pagal prel. J. Kučingio planą supirkus kaimyninius sklypus ir namus — parapijos turtą reikia skaityti arti dviejų milijonų vertės. Bijau suklysti, bet nepadarysiu didelės klaidos sakydamas, kad toks milžiniškas turtas jau beveik visiškai išmokėtas — belikę, rodos, vos virš poros desėtkų tūkstančių skolos. Tai būtų medžiaginę lietuviškosios parapijos pusę, kuri niekada tokio gero stovio nebūtų pasiekusi, jei jos priešakyje nebūtų prel. J. Kučingio.

Nuo 1949 m., kai į Los Angeles pradėjo atvykti naujieji ateiviai, parapija pradėjo augti ir narių skaičiumi. Šiandien, nežiūrint jau daugelio senųjų iškėlusius amžinybėn, parapija skaito virš tūkstančio šeimų (tik Los Angeles), kas apytikriai būtų maždaug 2000 žmonių. Vien tik parapijos leidžiamo (prel. J. Kučingio redaguojamo) laikraščio "Los Angeles šv. Kazimiero Parapijos Lietuvių žinios" (dvisavaitinis) išsiunčiama virš 1000 egz. Prie parapijos veikia lituanistinė mokykla, parapijos mokykla, įvairūs kursai — vis prel. J. Kučingio iniciatyva įsteigti. Yra didelis ir geras parapijos choras. Parapijos patalpose vyksta įvairūs minėjimai (lietuviški), šventės, koncertai, parada, parodos, parapijos Lietuvių Dienos — sutraukiančios tūkstantinę lietuvių minią, susirinkimai, su-

Chicagos lietuviai

Antanas Juodvalkis

BENDROS KŪČIOS

Chicagoje kūčių vardu renginių netrūksta. Kūčių vakarienės pradedamos ruošti jau gruodžio pirmoje pusėje ir daromos per visą mėnesį. Kūčių vakarienes ruošia organizacijos, draugijos, klubai ir kitokie sambūriai. Kūčių vardu vienur susikaupia ir prisimenama papročiai bei tradicijos, kitur pabendraujama tarpusavyje, pagiedamos giesmės, o kai kur tik pasivaišinama. Tokių kūčių rengimas yra šio krašto išdava, bet ne atsivežtas paprotys iš senosios tėvynės. Tėvynėje Kūčių vakariene buvo valgoma Kūčių vakarą, patekęs vakarinei žvaigždei, bet ne dvi-tris savaites prieš Kalėdų šventes.

Malonu pažymėti, kad šis paprotys pradedamas grąžinti į jam skirtą vietą. Lai kraščių pranešimuose pastebime, kad didžiosios lietuvių kolonijos Kūčias pradeda ruošti Kalėdų išvakarėse (Torontos, Clevelandas ir kt.), bet ne kitu laiku.

Praėjusiais metais gruodžio 24 d. Kūčių vakarą surengė ir Lietuvių Tautiniai Namai, Chicagoje. Kūčių vakarienei vadovavo Antanas Kalvaitis ir muzikos garsais pritarė giesmėms bei maldai, kurią sukūrė ir pati perskaitė Matilda Marcinkienė (maldą duodame ištisai).

Po tradicinio plotkelių laužymo ir įvairios, tam vakarui skirtos, vakarienes, M. Marcinkienė papasakojo Kūčių tradicijas bei papročius. Dalyviai pagiedojo kalėdinių giesmių, palinkėjo linksmų švenčių ir išskubėjo į Piemenėlių mišias.

Kūčių vakariene suruošta namų šeimnininko Br. Kasakačio ir Paulių rūpesčiu. Dalyvavo 80 žmonių.

Malda, (M. Marcinkienė). Tu, kuris sukūrei tautas ir įkvėpei joms meilę savajam kampeliui, kuris išaukština ne tik žmogų, bet ir gyvulį,

važiavimai, vaidinimai, simpoziumai. Bendrai parapijoje koncentruojasi lietuviškas gyvenimas — veikimas, nes bet koks lietuviškai patriotinis reikalas visada randa prel. J. Kučingio pritarimą ir paramą — jei tokia yra reikalinga. Parapija virto lietuviškos veiklos centru ir atrama.

Šio jubiliejaus, 70-ties metų sukakties, proga linkiu prel. Jonui Kučingui dar daug metų vadovauti šv. Kazimiero parapijai, stovėti kaip ažuols drūts prie Nemunėlio — Pacifiko krantuose esančios lietuvių tvirtovės sargyboje.

VI. Bakūnas

leisdamas gimti palaimintam Kūdikiui vargingam tvartely ir būti sušildytam gyvulių kvėpavimu, — leisk ir mums, kaip tu leidai savo išrinktajai šeimai, sugrįžti į gimtąjį kraštą. Gerai žinom, kad mūsų namai, kaip ir Betliejui buvo tada, yra užimti svetimųjų. Ir mums, net ir sunaikintų namų griuvėsiuose vietos nėra. Vienok tu gali įsakyti tai tolimai šiaurės žvaigždei nušviesti ir praskinti mums kelią į senąją tėviškę, kad ir vėl galėtume pajusti šios šventos Nakties ramybę palaimintoje pastogėje. Gi stebuklingajam pusiaunakty išgirsti tave garbinančius mūsų artimųjų balsus, kurie yra jau senai nutildyti pavergėjų kulkos arba amžinai užmigę šaltame Sibire. Ir tada išvysti dovaną nešamą šių šventųjų kankinių, padėti prie tavo Kūdikių kojų. Tai skrynia, kaip trijų išminčių pripildyta brangakmenių, kokių tavo dieviškoji išmintis iki šiol nebuvo sukūrus. Joje sukrauti rubinai iš partizanų kraujo lašų, deimantai iš motinų ilgesio ašarų ir emeraldai iš tremtinių sudužusios vilties skeveldrų — sugrįžti į savuosius namus.

Neužgesink mumyse viltį peržengti savo tėviškęs slenkstį užpustytą degesių pelenais ir laiko dulkėmis. Nors vien pelėdų ūkavimas ir apleisto benamio šuns staugimas pasveikins mus iš tolo sugrįžusius, vienok tik tėviškęs lašas vandens gali nuraminti tą didįjį laisvės troškulį.

Vardan šios šventos Nakties mes prašom palaiminti mus ir leisti pajusti broliškos meilės ir vienybės šilumą, kuri tik viena gali parvesti mus į namus.

Palaimink taip pat ir mūsų brolius, prisiglaudusius ten Rūpintojėlio šešėly, kuriems net žodis Kūčios yra draudžiamas ištarti. O Sibiro kankiniams suteik tvirtybės ir jėgų nešti vergiją, iki subirės baisusis milžinas ir jie vėl galės sugrįžti namo.

Išklausk, išlaikyk juos, mes prašom tavęs.

★

Naujųjų Metų sutikimą ruošė daugelis Chicagos organizacijų ir visos lietuviškos salės buvo užimtos ir pripildytos, nors netruko ir naminių pobūvių.

Naujųjų Metų išvakarėse Chicagą nusibūbė sniego pūga, užnešdama didžiulius kelius ir miesto gatves. Visą dieną teko kovoti su sniego gausa. Buvo uždarytas O'Hare aerodromas, traukiniai vėlavo net po kečioli valandų, automobiliai užtvėnkė kelius ir judėjimas bemaž sustojo. Tuo-

jau po Kalėdų švenčių O'Hare aerodromas, dėl šaltinio lietaus, taip pat buvo uždarytas. Taip vienos savaitės laikotarpyje net du kartus buvo sutrukdytas orinis susisiekimas. Atsiemenant, kad didžiųjų švenčių metu daug žmonių keliauja, galima suprasti jų vargus ir rūpestį.

Naujųjų Metų išvakarėse iškrito 9-12" sniego, o kita dieną užėjo rekordiniai šalčiai, pasiekę 13 laips. F. žemiau nulio (—25 C.). Nors didžiulias gatves apvalė, bet likęs plonas sniego sluoksnis pavirto į ledą ir automobiliai pradėjo pavojingai slidinėti ir susidaužti, kaip kiaušiniai. Šias eilutes rašant šaltis vis dar laikosi žemiau nulio F.

POPIETĖ SU VYT ALANTU

Su rašytoju Vytautu Alantu susitikimas ir jam Dirvos novelės 1978 m. premijos įteikimas rengiamas Chicagoje 1979 m. sausio 14 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Lietuvių Tautiniuose Namuose.

Rengia ALT S-gos Chicago skyrius.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

SPAUDOS BALIUS

Tradiciinis spaudos balius įvyksta š. m. sausio 27 d. puošnioje Martinique salėje (2500 W. 94th Place, Chicagoje). Meninę programą atliks žinomi solistai Nerija Linkevičiūtė ir Bernardas Prapuolenis, o šokiams gros neolituonų orkestras, vad. A. Modesto.

Stalus ir vietas rezervuoti iš anksto pas valdybos narius: kun. A. Saulaitį (telefon. 778-7500, Jaunimo Centre), A. Juodvalkį, telefon. 925-0035 (6620 So. Rockwell), E. Sakadolskienę, 254-2139 (2532 W. 46th Place, Brighton Parke), D. Vakarę, 776-0085 (7114 So. Talman Ave.) ir A. Pužauską, 776-9575 (7339 So. Talman).

L.Ž.S. Daužvardžio Fondo valdyba kviečia visus lietuvius šauniausiam spaudos baliuje dalyvauti.

Įėjimo auka tik \$17.50 asmeniui, įskaitant ir gėrimus.

• Pianisto Manigirdo Motekaičio fortepijono kūrinių koncertas įvyks Chicagoje, sausio 14 d., sekmadienį, 3 val. po piet Jaunimo Centro didžiojo salė. Visuomenė maloniai kviečiama gausiai dalyvauti. Biletai gaunami prie įėjimo.

WANTED 1ST CLASS SKILLED TOOL MAKERS

Jig and fixture experience. Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. TOP RATES, SUPER BENEFITS. Dental, prescriptions, and more. Permanent positions. (Not A Job Shop).

MACHINING ENTERPRISES

41135 IRWIN,
MT. CLEMENS, MICH. 48043
313-468-5711

(49-4)

■ Detroito lietuviai

Antanas Grinius

A. A. Jonas Šostakas

A. A. JONO ŠOSTAKO NETEKUS

1978 m. gruodžio 25 d. atsiskyrė su šiuo pasauliu pareigingas, veiklus patriotas Jonas Šostakas sulaukęs 89 metų amžiaus.

Jonas Šostakas buvo gimęs 1889 m. rugpiučio 17 d. Vidiškių miestelyje, eigučio, valsčiaus storastos, šeimoje. Jonas išsimokino ir Lietuvoje aukštąją postą pasiekė savo darbštumu ir sąžiningumu. Atsikūriant Lietuvai ir išsikovojus Nepriklausomybę Jonas tarnauja Vidaus Reikalų Ministerijoje, Policijos Departamente. Būdamas darbštus ir pareigingas jis pradėjęs policijos valdininku pasiekė policijos vado ir apskrities viršininko postus. Tarnavo Siesikuose, Ukmergėje, Panevėžyje, Trakuose ir Kėdainiuose. Lankė Kaune prie Vytauto Didžiojo Universiteto Aukštesniuosius Administracijos kursus ir gavo diplomą. Jonas buvo ne tik geras tarnautojas, bet ir ūkininkas. Netoli Ukmergės miesto turėjo nupirktą stambų laibiškių ūkį, jį gražiai tvarkė ir prižiūrėjo. Užvestas ūkyje me-

delynas buvo gerai žinomas apylinkių ūkininkams. Jo ūkyje dirbą darbininkai buvo gerai aprūpinti ir gyveno moderniuose butuose. Jie jį laikė savotėvu. Bolševikai okupavę Lietuvą tą pastebėjo ir kol kas jo nelietė — paliko ramybėje. Bet tas neilgai tęsėsi. Juk policijos tarnautojai ir šauliai bolševikams buvo didžiausias priešas. Taip ir Jonas sumamas ir uždaromas Ukmergės kalėjimas.

Hitlerio-Stalino karui prasidėjus mūsų laisvės kovotojai išlaužė Ukmergės kalėjimo duris ir išlaisvino kalinčius. Išlaisvintas Jonas sutiko savo kaimyną Joną Velskį dar su geležimi ir laužtuvu rankose. Išlaisvinti kaliniai pasiskleidė po Ukmergės miesto užkampius išsislapstė. Vokiečių okupacijos laikais Jonas pasitraukęs iš policijos tarnybos, buvo pakviestas žemės ūkio administratorium ir tas pareigas ėjo iki pasitraukė į vakarus.

Atvykęs į Ameriką Jonas Šostakas nors būdamas ir vyresnio amžiaus prisitaikė prie šio krašto gyvenimo. Gavė darbo ir iki pensijos dirbo General Motor bend-

rovėje. Jis ne tik išmokino šeimą, bet susitaupė ir nupirko 4 butų namus. Priklaušė ALT S-gos Detroito skyriui ir net 8 metus buvo skyriaus valdyboje ir ėjo išdininko pareigas. Kaip buvęs Lietuvoje šaulys, atvykęs Amerikon įsijungė į Stasio Butkaus šaulių kuopą ir joje buvo iki mirties. Visą laiką sielojosi Lietuvos reikalais ir savo testamente Lietuvių Fondui paskyrė 1,000 dol. Laidotuvių dalyviai jo įamžinimui LF suaukojo 200 dol.

Jono Šostako kūnas buvo pašarvotas Baužos-Jolandos Zaporackienės laidotuvių namuose. Gruodžio 26 d. kun. Alfonsas Babonas sukalbėjo maldas, o Alfonsas Mikulskis iš Clevelando žalgirio kuopos vardu tarė atsisveikinimo žodį ir pareiškė šeimai užuojautą.

Gruodžio 27 d. kun. Kazimieras Simaitis su ten susirinkusiais sukalbėjo rožinę. Po rožinio laidotuvių direktorė Jolanda Zaporackienė pravedė atsisveikinimą. Atsisveikinimo žodį tarė ir šeimai užuojautą pareiškė: Jonas Švoba — ALT S-gos Detroito skyriaus ir šeimos vardu. Antanas Musteikis — Detroito Lietuvių Kultūros klubo vardu, Vytautas Kutkus — Lietuvių Fondo vardu. Jonas Duncia — Ukmergiškių vardu. Kristina Daugvydienė — Birutininkių vardu. Stasys Šimoliūnas — draugų ir šeimos vardu ir Vincas Tamošiūnas — Stasio Butkaus šaulių kuopos vardu. Atsisveikinimas baigtas visiems sugiedant Lietuvos Himną. Atsisveikinimo metu kuopos šauliai šalia kuopos vėliavos nešė garbės sargybą.

Gruodžio 28 d. vėlionio kūnas buvo atlydėtas į šv. Antano bažnyčią. Parapijos klebonas kun. K. Simaitis atlaikė gedulingas pamaldas. Pamaldų metų vargnavo J. Sinkus, giedojo solistė Danutė Petronienė. Po pamaldų buvo nulydėtas į Holy Sepulchre kapines. Kun. K. Simaičiui atskaičius maldas ir visiems sugiedojus Marija, Marija paliktas amžinam poilsiui.

Nuliūdime liko žmona Ona, duktė dr. Aldona su šeima, sūnus Jonas su šeima, sesuo Veronika su šeima, brolis Karolis su šeima, pusbrolis Kazys Girnius su šeima ir kiti giminės bei pažįstami.

Pietūs laidotuvių dalyviams buvo duodami "Roman" svetainėje.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAI

Jūrų švyturio šaulių kuopa savo nariams ir svečiams naujų metų sutikimą turėjo surengusi G. ir B. Valiukėnų namuose. Dalyvavo apie 60 žmonių. Laikrodžiui slenkant prie dvyliktos kuopos pirmininkas Alfa Šukys pasveikino su naujais me-

tais ir palinkėjo naujų metų, kad jie būtų geresni ir laimingesni. Visi sugiedojome Lietuvos Himną ir keldami šampano taures sutikome naujus metus.

Lietuvių Bendruomenės suruoštame Kultūros Centre Naujų Metų sutikime dalyvavo apie 250 žmonių. Naujų metų proga pasveikino LB Detroito apylinkės pirmininkas Algis Rugienius. Sugiedotas Lietuvos Himnas ir pakeltos šampano taurės. Naujų Metų sutikimas dar buvo suruoštas Dariaus-Girėno klubo svetainėje ir privačiuose namuose.

• Jonas Švoba, ALT S-gos Detroito skyriaus pirmininkas, išvyksta porai mėnesių atostogų. Skyriaus pirmininko pareigas eina inž. Jonas Gaižutis. Jo adresas: 591 W. Grixdale, Detroit, Mich. 48203, telef.: (313) 869-4487.

NAUJAS ADRESAS

Adv. Robertas Selenis iš Belleville persikėlė į nuosavus namus ir jo naujas adresas yra 15329 Brookfield, Livonia, Mi. 48154, telef. 422-7649. Įstaigos adresas lieka tas pat: 113 East Dunlap, Norhville, Mi. 48167, tel. 349-5556.

BENDROS KŪČIOS

Jūrų šaulių "švyturio" kuopa gruodžio 23 d. šv. Antano parapijos kavinėje suruošė, jau kelinti metai iš eilės, tradicines bendras kūčias, į kurias atsilankė virš šešiasdešimt asmenų. Kuopos pirmininkas Alfa Šukys trumpame žodyje paminėjo kaip Lietuvoje buvo švenčiamos Kalėdų šventės. Mirusių ir žuvusių prisiminimui Angelė Šukienė ir Juozas Kinčius uždegė ant sta-

lo stovinčią žvakę, o kun. K. Simaitis sukalbėjo kūčių vakarienei pritaikintą maldą ir plotkelių laužymu pradėta vakarienė.

Darbščiosios šeiminkės Angelė Bukšniene, Emilija Lungienė, Stefanija Paulikienė, Ona Kašlienė ir Ursulė Vitienė, talkininkaujant parengimų vadovui Petriui Bukšniui ir Stepui Lungiui visus maloniai priėmė ir nuoširdžiai patarnavo.

Patalpas, kuriose vyko kūčių vakarienė, puošė gražiai papuošta šiaudinukais Kalėdų eglutė.

MIRĖ DR. VINCAS MISIULIS

Gruodžio 19 d. Detroito mirė Lietuvos kariuomenės kūrėjas-savanoris, aktyvus Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio narys, spaudos bendradarbis, Lietuvių Namų, Dariaus-Girėno klubo narys ir archyvo "Knygos lentina" vedėjas dr. Vincas Misiulis, sulaukęs 82 m. amžiaus.

Atsisveikinimas su velioniu įvyko gruodžio 22 d., kurį pravedė laidotuvių direktorė Jolanda Zaporackienė. Palaidotas gruodžio 23 d. Woodlaw kapinėse.

MACHINE REPAIR

Industry leader has immediate opening for person capable of machine tool repair. 8 years in the trade are needed to qualify for a UAW journeyman's card. Company paid benefits: insurance with prescription drugs, dental, master medical coverage, pension, 14 holidays, many others. Plant is located in a small town environment convenient to recreation and shopping areas.

APPLY IN PERSON OR CALL
616-945-2441 between
8 a.m. and 4 p.m.

E. W. BLISS DIVISION
GULF & WESTERN MFG. CO.
1004 E. STATE STREET
HASTINGS, MICHIGAN 49058
An equal opportunity employer m/f (49-2)

ELECTRONICS/ELECTRICAL MAINTENANCE

(IMMEDIATE OPENINGS IN TAMPA, FLORIDA)

A FORTUNE 500 COMPANY NEEDS SPECIALISTS TO DIAGNOSE, TROUBLESHOOT AND REPAIR N. C., C. N. C. SYSTEMS ASSOCIATED WITH LARGE MACHINE TOOLS. TECHNICAL SCHOOL/APPRENTICE GRADUATE A PLUS WITH 5 OR MORE YEARS EXPERIENCE.

SEND RESUME TO:

P. O. BOX 19054 DEPT. S
TAMPA, FLORIDA 33686

OUTSTANDING PAY AND BENEFITS

An Equal Opportunity Employer

(2-8)

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYs MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71 St., Chicago, Ill.
1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

ALT S-gos Elizabetho skyriaus, kontrolės komisijos narę **BRONĘ LUKIENĘ**, jos mylimam broliui

JONUI KAČKAI

mirus Australijoje, liūdėsio valandose nuoširdžiai užjaučiame

ALT S-gos Elizabetho
Skyrius

A. A.

JONUI KUTKUI

Australijoje mirus, seserį **BRONĘ LUKIENĘ**

ir kitas gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

E. J. Sirusai

Dailininkui

A. + A.

JUOZUI PAUTIENIUI

mirus, L.S.S.T. centro valdybos vicepirm. ir mūsų kuopos brolių dr. **KAZIMIERĄ PAUTIENĮ** su žmona ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame

Pietinio Atlanto Pakraščio
Šaulių Kuopa

Miami, Fla.

A. A.

MARIJAI VITKAUSKIENEI

mirus, dukroms Liudai **APANIENEI**, dr. **ALEI ČEICIENEI** ir **MARYTEI NEVE-RAUSKIENEI** su šeimomis reiškiamo nuoširdžią užuojautą

E. Z. Carter
L. K. Jonaičiai
J. D. Gvidai

A. A.

MARIJAI VITKAUSKIENEI

mirus, dukrą **LIUDĄ** su vyru nuoširdžiai užjaučiame

ALBINA IR VYTAS BAKŪNAI

Brangiai Motinai

A. A.

MARIJAI VITKAUSKIENEI

mirus, dukrą **LIUDĄ** su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir skausme liūdime kartu

CLEVELANDO NERINGOS TUNTO
VYR. SKAUCIŲ ŽIDINYS

LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SAJUNGOJE

Po kai kurių pasikeitimų, vienų dėl mirties, kitų dėl kitokių priežasčių, L. Ž. S. Centro Valdyba, reziduojanti Los Angelej, dabar veikia tokiaime sąstato: pirminkas Jonas Kuprionis, sekretorius Vladas Šimoliūnas, išdininkė Kleva Rūta Vidžiūnienė, atstovė radijo reikalams Stasė Pautienienė.

Valdybos adresas: Lietuvių žurnalistų Sąjunga, 6601 Densmore Ave., California 91406, telef. (213) 786-3131.

Sąjungos veiklos svarbesnieji punktai:

1. Pagrindinė žurnalistų Sąjungos veikla reiškiasi jos narių bendradarbiavime periodinėje spaudoje ir radijo srity. Visa eilė jos narių pozityviai ir produktyviai veikia šioje lietuviškoje medijoje.

2. Mūsų spaudos išsilikymas ir jos stiprėjimas daug priklauso nuo jos rėmėjų-prenumeratorių. Žurnalistų Sąjungos nariams, šalia eilinio bendradarbiavimo spaudoje, taip pat nėra svetimas reikalas padėti, kad spauda pasiektų skaitytojus, skatinant ją prenumeruoti. Metų pabaigai artėjant, be kitų dalykų, Centro Valdyba yra specialiai paprašiusi lietuviškąsias radijo valandėles šiame reikale patalkininkauti. Susilaukiama teigiamų rezultatų.

3. Periodinė spauda ir radijo yra giminingos šakos, sudarančios bendrą lietuviškąją mediją. Žurnalistų Sąjungos nariais, pagal jos įstatus, yra numatyti ir radijo darbuotojai. Dalis jų Sąjungai priklauso. Centro Valdyba yra kontaktavusi visų radijo valandėlių vedėjus, dėdama pastangų, kad šių abiejų lietuviškosios medijos šakų darbuotojai suietų į glaudesnę bendradarbiavimą ir vieni kitiems talkininkautų.

4. Naujiems nariams į Sąjungą patraukti bei jaunesniųjų pasireikimą žurnalistikoj skatinti, Chicagoje veikia Daužvardžio vardu fondas, vadovaujamas K. Antano Saulaičio. Šis fondas kaupia lėšas ir iš jų skiria premijas periodinėje spaudoje pasireiškiantiems jaunuoliams.

5. L. Ž. S. narių sąstatas laikui bėgant keičiasi. Valdyba numato artimesniu laiku patikslinti esamą faktinę narių sudėtį, ir sudarius tikslesnį sąrašą išsiuntinėti nariams. Tatai ne tik Centro Valdybai, bet ir atskirų vietovių nariams žinoti jų artumoje gyvenančius bendradarbius ir palaikyti glaudesnius tarpusavyus santykius, o Sąjungai nepriklausančius pakviesti prisidėti.

6. Spauda padeda išsivijos lietuviškąją veiklą ska-

tinti ir ją kelti, arba ir atvirkščiai. Žurnalistų Sąjunga, atstovaudama periodinės spaudos sritį, nors tegu netiesioginiai, bet iki tam tikro laipsnio lyg ir neša moralinę atsakomybę už vienokius ar kitokius spaudos pasireiškimus. Tiesa, ne visi spaudai rašantieji yra žurnalistų Sąjungos nariai. Ypač bendras šešėlis krinta neigiamais atvejais. Sąjungos valdybų formalūs posėdžiavimai, arba ir pačių narių, spaudos darbuotojų šioje organizacijoje dalyvavimas vargiai turėtų gilesnę prasmę, jei ši Sąjunga nieko negalėtų paveikti ir jos vaidmuo liktų bereikšmis esminiuose dalykuose — spaudos progreso, ir ypač spaudos etikos kėlime. Reikalas, tiesa, labai sudėtingas, bet ir labiausiai svarbus. Ir dabartinėje lietuvių periodinėje spaudoje pasireiškia nemaža išeiviją žemi-

nančių išpuolių. Iš antros pusės, žurnalistų Sąjunga savo narių tarpe turi nemažą tikrai iškilią, pozityviai besireiškiančių spaudos darbuotojų. Centro Valdyba laiko vienu iš svarbiausių savo veiklos uždavinių, ieškoti kelių, kaip mūsų turimos pozityvios, plunksnų valdančios pajėgos galėtų veiksmingiau patalkininkauti mūsų spaudoje pasitaikančiom negėrovėms šalinti.

L. Ž. S. Centro Valdyba

REFRIGERATION ENGINEERS

First class Refrigeration, City of Detroit and low pressure boiler licenses required. 3 p. m. to 11 p. m. shift.

BORDEN INC.

14707 DEXTER BLVD.
DETROIT, MICH. 48068
CALL LES BABCOCK 313-861-5250
An equal opportunity employer m/f (1-7)

MAINTENANCE MECHANIC

Minimum of 2 years industrial experience doing welding, pipe fitting and millwright work. Permanent Full-Time • Liberal Fringe Benefits.

STAUFFER CHEMICAL COMPANY

WESTON, MICHIGAN 49289
517-436-3171 (1-3)

A. + A.

JONUI ŠOSTAKUI

mirus, jo žmonai **ONAI**, dukrai **ALDONAI**,

sūnui **JONUI**, ir jų šeimoms gilią užuojautą

reiškiamo

Juozas Leščinskas

Joana ir Jonas Švobos

Povilas Vaitekūnas

Stasė ir Stasys Šimoliūnai

A. A.

TEODORUI PAPARČIUI

mirus, jo žmonai ir sūnams su šeimomis gilią

užuojautą reiškiamo

Dr. Juozas Bartkus

Eugenijus Bartkus

Algirdas Budreckas

Inžinieriui

VYTAUTUI BIČKUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame žmoną **PRU-**

DENCIJĄ ir gimines ir drauge liūdime

Aldona ir Pranas

K v e d a r a i

Laima ir Wally

B a r k e y

LB CLEVELANDO APYLINKĖS VALDYBOS PAREIŠKIMAS

Lietuvių Bendruomenės Clevelando apylinkės metiniame susirinkime 1978 m. gegužės 7 d. priimtas apylinkės valdybą įpareigojantis siūlymas susitarti su ALT Clevelando skyriaus valdyba dėl klausimų, iškilančių rengiant Vasario 16-osios minėjimą, kad būtų išvengta tarpusavio nesusipratimų.

Vykdydama šį įpareigojimą, apylinkės valdyba rugsėjo 23 d. raštu pakvietė ALT skyriaus valdybą į bendrą abiejų valdybų arba jų atstovų pasitarimą. ALT skyriaus valdyba spalio 15 d. raštu painformavo, kad ji šį klausimą išskels ALT metiniame suvažiavime spalio 21 d. Chicagoje ir dėlto laikinai kvietimą susitikti atideda.

Lapkričio 28 d. ALT skyriaus pirmininko iniciatyva įvyko abiejų valdybų atstovų pasitarimas. LB atstovavo pirm. J. Malskis ir nariai: S. Astrauskas, P. Karalius, N. Lenkauskaitė ir V. Mariūnas. Iš ALT valdybos dalyvavo pirm. A. Pautienius ir nariai: K. Karalis, P. Nasvytis ir V. Smetona, o taip pat Valdybai nepriklausęs J. Nasvytis. Kad Vasario 16-ąją rengiant ir pravedant būtų išlaikyta nuotaukų ir veiksmų darna tarp LB ir ALT vadovų bei talkininkų, LB atstovai siūlė susitarti dėl dviejų dalykų: 1. pagrindi-

Buvusi clevelandietė V. Garmienė, dabar gyvenanti Floridoje, laisvalaikį praleidžia sukurdamą vazas iš jūrų kriauklių, kurias drauge su vyru Antanu surenka pajūryje.

V. Bacevičiaus nuotr.

niu kalbėtoju kviesti tik abiem veiksniams priimtina asmenį ir 2. respektuoti laisvo apsisprendimo principą renkant aukas Lietuvos laisvinimo bylai remti. ALT laiške, skirtame lietuvių visuomenei Vasario 16-osios šventės proga, siūloma įvardinti, kam aukotojas savo paramą skiria: ar ALT, ar LB. Jei tokio turinio laiškas ALT būtų nepriimtinas, tai LB atstovai siūlė į voką su laišku įdėti du vokelius su užrašais: auka ALT, auka LB.

ALT valdybos atstovai pažadėjo šiuos siūlymus visos Valdybos posėdyje apsvarstyti ir LB apylinkės valdybą apie nutarimą per savaitę raštu painformuoti. LB Clevelando apylinkės valdyba, iki šiol iš ALT skyriaus valdybos atsakymo negavusi, supranta, kad jos siūlymai ALT skyriaus valdybai buvo nepriimtini. Todėl LB Clevelando apylinkės valdyba savo 1978 m. gruodžio 27 d. posėdyje nutarė Vasario 16-osios aukų laisvinimo reikalams klausimu kreiptis į apylinkės lietuvių atskiru laišku.

JAV LB Clevelando Apylinkės Valdyba

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES
Rural 42 bed Acute care Osteopathic Hospital.
FOR 3-11 & 11-7 SHIFT.
Competitive salaries, shift differential, charge pay and moving allowance. Liberal personnel policies & fringe benefits. Apply call or write to:
VERA SHY R.N. asst. Director of Nursing

SHERIDAN COMMUNITY HOSPITAL
301 NORTH MAIN ST.
SHERIDAN, MICH. 48884
517-291-3261 (49-11)

WANTED EXPERIENCED POWER SEWING MACHINE OPERATORS AND CUTTERS
For Canvas.
FRINGE BENEFITS
313-895-2000 (45-48)

MANAGEMENT OPPORTUNITY

An opening exists in our management training program, for a highly motivated, innovative and results oriented individual. We will train a successful candidate in all phases of the contract office cleaning business, from floor polishing and general cleaning techniques through operations management and sales. Upon completion, this individual will become a member of our management team of the first line supervisory level. This position provides an opportunity for advancement based upon ability, a competitive salary and complete company benefits. If you are interested, send your resume to

**PERSONNEL DIRECTOR
SPANN BUILDING
MAINTENANCE CO.**
2035 OLIVE ST.
ST. LOUIS, MO. 63103

equal opportunity employer M/F (1-3)

PLB valdybos posėdyje. Iš kairės: sekr. Antanas Juodvalkis, "Pasaulio Lietuvis" red. Romas Kasparas, išd. Mečys Šilkaitis ir vykd. vicepirm. Vaclovas Kleiza.

LB Hot Springs apylinkės atstovės dalyvavusios amerikiečių delegacijoje, Kalėdų švenčių parengimo reikalui, pas Arkansas Valstijos Gubernatorių David Pryor, kuris yra išrinktas į JAV Senatą. Iš kairės į dešinę: L. Gudalienė, gubernatorius D. Pryor ir L. Tamošaitienė.

MOLD DESIGNER

PLASTIC AND RUBBER INJECTION MOLDS

Applicant must be thoroughly knowledgeable in all phases of plastic and rubber injection molding. He must be innovative and a self starter. The successful applicant will report directly to the Vice President of Engineering in a modern 100/+ man Akron area mold shop. Salary commensurate with experience, full benefit package and excellent working conditions.

For interview call
1-216-923-5266 (1-2)

TOOL MAKER

Position available for qualified applicant in a rapidly expanding Plastics Factory. Must have a minimum of 3 years experience in sheet metal fabrication, jigs and fixtures.

For more information contact Personnel at 212-562-5201. Application accepted daily at:

PULTRUSIONS CORP.

1331 South Chillicothe Road
(State Route 43)
Aurora, Ohio 44202

An Equal Opportunity Employer (50-2)

OFFICE AND PLANT CLEANING

Now accepting applications for both full and part time jobs, cleaning offices or plants for one of our many customers. These jobs are located throughout greater St. Louis, County, St. Charles County, Jefferson County and the East Side.

If you are interested, apply at
**SPANN BUILDING
MAINTENANCE CO.**
2035 OLIVE ST.
ST. LOUIS, MO. 63103
314-241-1975

equal opportunity employer M/F (1-3)

Wanted 1st Class Skilled DIE REPAIRMEN DIE SET UP MEN

Must be experienced in working with automotive type, high volume progressive dies and presses. 15-300 ton presses. Rapidly growing progressive metal stamping organization needs mature and responsible individuals. Top pay and excellent fringe benefits. 14 paid holidays. 5 days sick pay, two weeks vacation after first year. Clean, friendly work atmosphere. — Apply:

**PERSONNEL OFFICE
CLEVELAND METAL
PRODUCTS**
2019 CENTER STREET
CLEVELAND, OHIO (49-4)

Wanted Journeymen or 1st Class Skilled MACHINE REPAIRMEN AND INDUSTRIAL ELECTRICIANS

Minimum 3 years experience working in forging plant. Rotating shift work. \$8.67 per hour, including C.O.L.A. Excellent fringe benefits.

REPLY TO:
**GREAT LAKES FORGING
(1974) LTD.**

1590 MATTHEW BRADY BLVD.
WINDSOR, ONTARIO, CANADA (49-4)

MILLWRIGHT MECHANIC

Journeyman, Experienced Welder, able to run lathe, milling machine, some hydraulic experience, 4 years in machine repair required.

MINNESOTA MINING

& MFG. CO. (3M)

WAYNE, MICHIGAN 48184

313-565-2700

Equal Opportunity Employer (50-2)

FISHER BODY PONTIAC PLANT

Journemen:

DIE TRYOUT — TOGGLE PRESS

APPLY IN PERSON

Monday through Friday

8 a.m. — 3p.m.

FISHER BODY

900 Baldwin Ave.
Pontiac, Michigan

An Equal Opportunity Employer M/F (50-2)

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiektis su Maskva suteiks jums žinia apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

CLEVELAND, OHIO 44114

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimes vėlan-doje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS PAREIGŪNAI CLEVELANDE

Sausio 14 d. į Clevelandą atvyksta JAV LB krašto valdybos pirm. inž. Algimantas Gečys ir visuomeninių reikalų tarybos pirm. Aušra Zerr, kurie sekmadienį, 11 val. 30 min., tuoj po pamaldų, Dievos Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje kalbės tema "Lietuvių Bendruomenė Lietuvos laisvinimo veikloje". Po pranešimų atsakinės į susirinkusiųjų klausimus.

LB Clevelando apyl. valdyba kviečia Clevelando lietuvių visuomenę kuo daugiau atsilankyti ir pasiklausti pranešimų.

• **Čiurlionio Ansamblio** 39 metų sukakties paminėjimas ir naujų plokštelių pristatymas įvyks š. m. sausio 14 d., sekmadienį, 3 val. po pietų Lietuvių Namų viršutinėje salėje. Visi esate maloniai kviečiami dalyvauti. Įėjimas veltui. Po minėjimo bus vaišės.

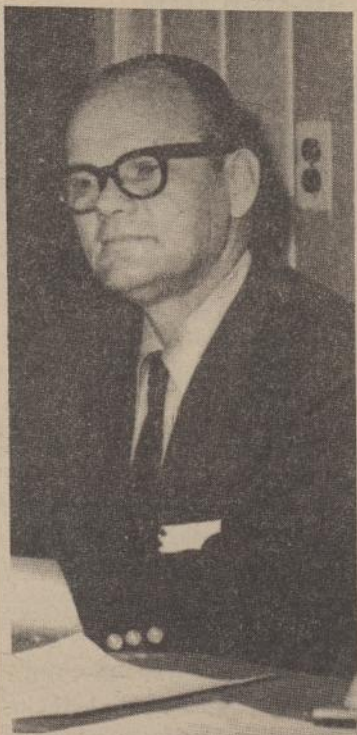
• **Antanina ir Pranas Petraičiai** artimųjų ir bičiulių būryje, Lietuvių Namų salėje atšventė 30 metų vedybinę sukaktį. Duktė Jūratė pasveikino tėvelius padėkodama už šeimos lietuvišką išauklėjimą, o muz. Julius Kazėnas visų susirinkusiųjų vardu pasveikino suakutvininkus ir bendrai sugiedota "Ilgiausių metų".

Abu Petraičiai ir jų vaikai veiklūs lietuviškos visuomenės nariai. Pranas ypač daug dirbo su jūrų skautais.

• **Dr. Stepas Matas** jau keleri metai kai eina Republic Steel bendrovės Tyrimo centro direktoriaus pareigas.

Republic Steel yra viena iš trijų didžiųjų Amerikos plieno gamybos bendrovių. Būdamas nariu vieno iš elegantiškiausių klubų, Cleveland Canterbury Country Club, kuriam priklauso įvairių bendrovių prezidentai ir savininkai, Naujųjų Metų proga dr. S. Matas ir dr. G. Matienė pakvietė grupę lietuvių draugų šiame klube sutikti Naujuosius Metus.

• **Šunims leidimai**, kaip praneša apskrities kontrolierius Vince Campanella, jau išduodami Cuyahoga apskrityje. Pagal veikiančią įstatymą kiekvienas vyresnis kaip 3 mėn. šuo turi būti užregistruotas iki sausio 20 d. Leidimo kaina 2 dol.

• **Vladas Knistautas**, dirbęs Cleveland Press ir Plain Dealer laikraščiuose, pernai pasitraukęs į pensiją lankė John Carroll universitete Real Estate kursų, juos sėkmingai baigė su gerais pažymiais ir praeitą savaitę išlaikė valstybinius egzaminus. Vl. Knistautas pradės dirbti Čipkaus Realty įstaigoje.

Sveikiname ir linkime pasisekimo.

WANTED

Housekeeper live in, two school age children, dogs, salary and paid social security. References required. Call: 621-7288.

• **Fotografuoti gali kiekvienas**, kas lankys The Cleveland Photographic Society kursų. 57-sius metų veikiantieji kursai apims visas fazes spalvotosios arba balta-juoda fotografijos. Pareikimai gaunami foto prekybose, o informacijai skambinti telefonu: Mrs. Christine Rogers 252-2276 arba Mrs. Beverly Walencheck, 238-3862.

Skaidrių kursas pradėdamas sausio 15 d., o balta-juoda fotografijos — sausio 18 d.

• **Emilijai Steponienei** praeitą pirmadienį Cleveland Clinic padaryta sunki galvos operacija. Linkime greitai pasveikti.

• **Grandinėlė**, vadovaujama Liudo ir Aleksandros Sagių, autradienį, sausio 9 d. grįžo iš gastrolių Australijoje, kur turėjo ypatingai gražų pasisekimą.

• **Juozas Piktorna** sausio 5 d. širdies smūgio ištiktas mirė Clevelande. Palaidotas sausio 9 d. Liko žmona ir sūnus.

• **L. K. V. S. "Ramovė"** Clevelando skyriaus narių visuotinas susirinkimas įvyks sausio 28 d. 3 val. p. p. Lietuvių Namuose.

Šv. Kazimiero lit. mokyklos mokinių kalėdiniame parengime suvaidinę mokyt. A. Muliolienės parašytą vaidelį.

V. Bacevičiaus nuotr.

Kalėdų senelis dalina dovanas Clevelando Šv. Kazimiero lit. mokyklos mokiniams.

V. Bacevičiaus nuotr.

BURDINES
7100 N. W. 32ND
FURNITURE TOUCH UP &
UPHOLSTERERS
Experienced outside furniture touch up to repair merchandise in customers home. Experienced upholsterers for in shop repairs. Liberal benefits plus store discount. Apply Mon., Tues. & Thursday 9 to 10:30 a.m. Call 305-835-5254 for appointment. Equal Opportunity for Employer (1-7)

Lietuvių grožio salonas **SILVER SHEAR — Hair Fashion**, 687 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119, tel.: 486-4240.

• **Patria prekybos namuose** 794 E. 185 St. Clevelande, galima įsigyti naujų maisto produktų bei dovaninių reikmenų. Turime naujų knygų, plokštelių, lietuviškų sveikinimo kortelių ir eilę kitų prekių. Prašome atsilankyti. Tel.: 531-6720.

• **Perkant ar parduodant namus**, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• **APDRAUDOS reikalais** geriausius pataravimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

FOR RENT

Duplex Our Lady of Perpetual Help Parish, 6 room, 1½ bath, closed in porch, full basement, garage, newly decorated and carpeted. Available January 2. Call: 1-256-8563. (1-2)

BEAT THE BLIZZARDS

MOVE TO SUNNY CALIFORNIA Acme Gridley set up person. Night and day shift available. Excellent fringes incl. profit sharing. Excellent pay and opportunity for people looking for permanent employment with growing aerospace part manufacturer. **FABER ENTERPRISES, INC.**, 6606 Variei Ave., Canoga Park, Calif., 91303. Ph. (213) 999-1300.

MOKAME AUKŠČIAUSIA NUOŠIMTĖ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6½% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6¾% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7½% įnešus \$1,000
48 mėnesiams

7¾% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5¼%).

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5¼%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS
PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA SEŠTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
481-8552

6712 Superior Ave.
431-2497

13515 Euclid Ave.
681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

32800 Center Ridge Road
779-5915

DIRVA

IŠ LIETUVOS PASIUNTINYBĖS WASHINGTONE PADANGĖS

Kalėdų švenčių ir Naujųjų 1979 Metų proga JAV Prezidentas ir ponias Carter, viceprezidentas ir ponias Mondale, Valstybės sekretorius ir ponias Vance atsiuntė sveikinimus, linkėjimus Lietuvos atstovui ir poniam. Bačkienė. Pastarieji taip pat švenčių proga gavo sveikinimus, linkėjimus iš kelių dešimčių svetimų valstybių ambasadorių ir jų žmonių. Sveikinusį tarpe buvo, be to, Apaštališkasis Delegatas JAV-se, keletas kongresmanų.

Iš savo pusės Lietuvos atstovas ir ponias O. Bačkienė aukščiau išvardytus pasveikino švenčių proga.

1978 m. gruodžio 8 d. Lietuvos Pasiuntinybėje lankėsi iš George Mason universiteto 35 asmenų grupė. Tai asmenys, kurie specialiai seka seminarą užsienių reikalų klausimais vadovybėje Robert M. Donahi.

Atsilankiusieji buvo su pažindinti su dabartine Lietuvos padėtimi ir aprūpinti informacine literatūra apie Lietuvą, bei turėjo progos pamatyti Pasiuntinybės patalpas su jose esamais dalykais.

• **Grażina Juodelienė** (Kunstmanaitė) gyv. Downers Grove, Ill., LB švietimo Tarybos pirm. žmona, gruodžio 29 d. staiga mirė sulaukusi 47 m. amžiaus.

• **Marija knystautienė** ir sūnus **Vladas Ramūnas**, iš Danbury, sveikina Dirva su prabėgusiomis šventėmis ir linki sėkmės ir ištvermės naujuose metuose. Prie sveikinimo pridėjo auką 20 dol. Ačiū.

• **Dr. Rimvydas Šilbajoris**, profesorijantis Ohio valstybiniame universitete, išrinktas Lituanistikos instituto pirmininku. Kiti prezidiumo nariai: Ilona Maziliauskienė, Romas Mišūnas, Janina Rėklaitienė, Julius Slavėnas.

• **Inž. Jonas Augustaitis**, buvęs Lietuvos geležinkelio valdybos direktorius, visuomenėje plačiau žinomas opoziciniais prieš A. Smetoną, straipsniais ir brošiūromis, gruodžio 18 d. mirė Vokietijoje, sulaukęs 81 m. amžiaus.

FLORIDA

MINĖS KLAIPĖDOS SUKILIMĄ

Sausio 28 d. 1 val. po pietų, pietinės Floridos šauliai, ruošia Klaipėdos krašto sukilimo minėjimą. Bus paskaita, kita įvairi programa ir pietūs. Minėjimas įvyks Sea Garden Hotel, 615 N. Ocean Blvd., Pompano

BROCKTON

SĖKMINGAS LB SUSIRINKIMAS

1978 m. gruodžio 10 d. LB Brocktono apyl. valdyba į Sandaros salę sukvietė šiai apylinkei priklausančius narius.

Pirm. J. Rentelis, pasveikinęs susirinkusius, pateikė susirinkimo plačią dienotvarkę su naujos valdybos rinkimais ir pasakė, jog dvejus metusėjusi pareigas valdyba atsistatydina, o jei nebus šiandieną išrinkta nauja valdyba, — Apylinkės bus "užšaldyta".

Susirinkimui pirmininkauti pakviestas Eligijus Sužiedelis, sekretorium — Stasys Eiva. Susirinkimo punktai iš eilės gvildinami. Į naują valdybą kandidatų pasiūla gausi. Kaip visur, taip ir čia išsibraukimas su pažadais po dvejų metų su tiksiu, kurį laikę tęsėsi. Likus tik keliems, kurių neužteks nė pilnai valdybai sudaryti, apėmė baimė, negi ši veikli apylinkė bus užmigdyta?.. Tačiau sutiko 5 kandidatai į vieneriems metams į LB Brocktono Apylinkės valdybą, kurie nedelsdami pasiūlė pasiskirstę pareigomis: pirm. Stasys Eiva, I vicepirm. Vida Sužiedėlienė, II vicepirm. Antanas Šeduikis, sekr. Liuda Šukienė, kasin. Stasė Jančiauskienė. Susirinkusieji su nemažu džiaugsmu sutiko ryžtingąją naująją valdybą. Pirm. S. Eiva prieš kelerius metus ne vienoje kadencijoje sėkmingai LB Brocktono apylinkei vadovavo. Sekretorė L. Šukienė patyrusi sekretorė buvo dar paskutinėje valdyboje. Kasininkė S. Jančiauskienė irgi sumaniai valdė išdą. V. Sužiedėlienė taip pat buvo apylinkės valdybos narė, renginių sumanytoja, o II-sis vicepirm. R. Šedeikis įgudęs reikalų tvarkytojas parapijos choro valdyboje.

Į Apygardos suvažiavimą atstovais išrinkta — Jonas Činčys ir Ona Eikiniene. Į Revizijos komisiją — Romualdas Bielkevičius, Antanina Sužiedėlienė ir E. Ribokienė. Visi kiti dienotvarkės punktai besivaišinant buvo sklandžiai rišami.

Žvilgsnis į buvusios valdybos dviejų metų bėgyje atliktus darbus bei sudėtį. Valdybos pirm. J. Rentelis, sekr. L. Šukienė, vicepirm. M. Subatis, kasin. St. Jančiauskienė, vald. narė Vida Sužiedėlienė. Ši valdyba dviejų metų bėgyje suruošė dail. Č. Janušo sėkmingą darbų parodą, paminėjo 25-rių m. LB sukaktį, pakvietė paskaitai Aušrą Mačiulaitę.

Beach, Fla. Auka 6 dol. Apie dalyvavimą prašome pranešti iki sausio 26 d. J. Paškui tel. (305) 946-4389. K. Pautieniui 782-0395 arba M. Vitkui 861-7968.

tę-Zerr, sol. Daivos Mongirdaitės didingą koncertą, akomp. Sauliui Cibui, puikias vaišes su šokiais. Veik visuose Brocktone renginiuose, minėjimuose aktyviai jungėsi su kitomis organizacijomis. Aukomis rėmė Pabaltiečių žygį Washington, Pasaulio lietuvių seimą, Toronte, Brocktono lietuviškąją mokyklą ir 2 mokytojom vykstančiom į XII Mokytojų studijų savaitę Toronte, padengė pusę kelionės išlaidų. Rėmė lietuviškąją spaudą, Laisvės Varpą, Garsų Bangų ir Minkų lietuviškąsias radijo vandas, Brocktono Jaunimo ansamb. Sūkurį, Australijos jaunimo priėmimą, Lietuvių Fondą, šv. Kazimiero liet. parapijos choro vadovą ir k. Pajamų turėjo 1977 m. — \$2019.00, 1978 m. \$1,248.20. Valdyba turėjo 16 posėdžių, Vasario 16-sios proga išnirčių nukreipti auką per LB Lietuvos laisvinimo reikalams nemažas sumas surinkusi persiuntė centrui.

Nuoširdi padėka buvusiai LB apylinkės valdybai už didelius darbus lietuviybės palaikymui. Padėka pusryčių rengėjoms valdybos ponios p. Rentelienei su O. Eikiniene.

Šviesių, darbinių ir sėkmingų dienų naujajai LB Brocktono apylinkės valdybai.

E. Ribokienė

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED EYE BURNER

East Side, good pay and benefits, plus overtime. Apply in Person or call for appointment 216-292-7670

LYMAN STEEL CO. 4947 Commerce Parkway, Warrensville Heights, Ohio (42-51)

OPPORTUNITY FOR JOURNEYMEN TOOL AND DIE MAKERS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance and have experience in progressive dies.

Also

DIE REPAIRMEN

Die repair experience in progressive & deep draw dies. Wages based on experience metal stamping plant centrally located, southern Michigan away from heavy traffic. Opportunity for advancement.

DOWDING TOOL PRODUCTS 8950 NARROW LAKE RD. SPRINGPORT, MICH. 49284 517-543-0980 (1-7)

Wanted Experienced WORKING FOREMAN

Must be able to set up and operate Brown & Sharp Automatic Screw Machines

FOR 2ND SHIFT.

For a growing progressive company, in a quite growing community. With summer & winter sports. Excellent hourly rate. Nite Shift premium. Paid Holidays and Year End Bonus. Overtime. Apply call or write to:

AUTOMATIC PARTS, INC. 433 Springmill St. Mansfield, Ohio 44901 (44-50)

MAINTENANCE MAN

WITH ELECTRICAL & TROUBLE SHOOTING EXPERIENCE. AND SHOULD BE FAMILAR WITH METAL STAMPING PRESSES.

Rapidly growing progressive metal stamping organization needs mature and responsible individuals. Top pay and excellent fringe benefits. 14 paid holidays. Five days sick pay. 2 weeks vacation after first year. Clean, friendly work atmosphere. — Apply:

PERSONNEL OFFICE CLEVELAND METAL PRODUCTS 2019 CENTER STREET CLEVELAND, OHIO (49-4)

• **Stasys Lozoraitis**, Lietuvos Diplomatinės Tarnybos šefas, Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos paskelbimo trisdešimtujų metų proga, pasiuntė raštą Jungtinių Tautų generalinės asamblėjos pirmininkui, primindamas dabartinę neteisėtą Lietuvos padėtį. Savo rašte jis pažymi, jog tuo metu, kai civilizuotasis pasaulis mini Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos 30 metų sukaktį, tos Deklaracijos nuostatai tebėra pažeidžiami Lietuvoje, kuriai Sovietų Sąjunga akivaizdžiai agresija yra primesta karinę okupaciją. Lietuvoje yra panaikintos visos Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos garantuojamos laisvės, kurios yra esmeniai svarbios tiek tautos gyvenimui, tiek tarptautinės bendruomenės egzistencijai. Sovietų įvestoje policinėje santvarkoje nėra minties, sąžinės, politinių įsitikinimų, spaudos laisvės. Bažnyčios negali laisvai vykdyti savo misiją. Tokiu būdu Sovietų Sąjunga pažeidžia savo prisiimtus tarptautinius įsipareigojimus ir lietuvių tautos valią susigrąžinti suvereninių teisių vykdymą, atstatant savo nepriklausomą valstybę. Min. S. Lozoraitis reiškia viltį, kad ateityje Jungtinių Tautų Organizacija sugebės priversti savo narius gerbti Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos nustatus ir atitaisyti tarptautinius nusikaltimus, kurių ryškus pavyzdys yra Lietuvos okupacija.

ATMETĖ LIETUVIŲ SKUNDĄ DEL "HOLOCAUST"

JAV LB Visuomeninių Reikalų Taryba papildomai kreipėsi į National Broadcasting Company vadovybę "Holocaust" filme lietuvių atžvilgiu esančių netikslumų — faktų iškraipymo reikalu. Tuo tikslu NBC vadovybei buvo įteiktas vicepirm. dr. Algirdo Budreckio paruoštas memorandumas. Šiomis dienomis gautas NBC vadovybės atsakymas.

NBC atsisako šiuo klausimu priimti bet kokią atsakomybę, pamini, kad memorandumo nuorašą persiuntusi filmą gaminusios Titus Productions, ir praneša, kad nesutinkanti suteikti laiko lietuvių pažiūroms televizijoje pristatyti, nes nesijaučianti nusikaltusi FCC "lygybės doktrina" (fairness doctrine).

• **Imigracijos ir natūralizacijos tarnyba** praneša, kad visi svetimšaliai, neturintieji JAV pilietybės nuo sausio 1 iki 31 d. privalo registruotis, užpildydami pašte gaunamą kortelę. Nuo registracijos atleidžiami tik diplomatai ir kai kurių tarptautinių organizacijų akredituoti asmenys.

Užpildžius kortelę ir priklįjavus pašto ženklą, įmesti pašto dėžutė. Neatlikę šios pareigos galės būti sunaikiai baudžiami.

• **Lietuvių Moterų Klubų Federacija** ryšium su žmogaus teisių paskelbimo 30 m. sukaktim paruošė specialią rezoliuciją, kurią pasiuntė JAV prezidentui Carteriui, valstybės sekretoriui Vance, JT gen. sekr. Waldheimui, senatoriams ir kongresmanams. Primenama, kad sovietai nesilaiko žmogaus teisių, neleidžia susijungti šeimoms ir prašo, būtų paleisti politiniai kaliniai, pasmerktų sovietų kolonializmą Lietuvoje.

LIETUVIŠKA KALĖDINĖ EGLUTĖ WASHINGTONO MUZIEJUJE

Šiais metais pirmą kartą lietuviška tikrais šiaudinukais papuošta eglutė buvo pastatyta Smithsonian Institution National Museum of History and Technology. Buvo apie ją kalbama ir rodoma televizijoje.

Muziejui patiko mūsų eglutės papuošalai ir šiaudinukai buvo palikti muziejaus globoje kitiems metams.

Eglučių paroda tęsėsi nuo gruodžio 15 d. iki sausio 2, 1979 m. Brošiūroje pažymėta Lietuvos eglutės egzistencija nuo 1800 m.

A. A.

JONUI ŠOSTAKUI

staiga mirus, jo žmoną ONĄ, dukrą Dr. ALDONĄ, sūnų JONĄ, seserį VERONIKĄ ir brolių KAZIMIERĄ su šeimomis giliai užjaučiame ir kartu liūdime

ALT S-gos Detroito Skyriaus
Valdyba ir nariai